

confirmationis patrocinio communiri sum-
mopere desiderent: idcirco nos, eosdem
exponentes specialibus favoribus et gra-
tiis prosequi volentes, et eorum singula-
res personas a quibusvis excommunica-
tionis, suspensionis et interdicti, aliisque
ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis,
a iure vel ab homine, quavis occasione
vel causâ latis, si quibus quomodolibet
innodatae existunt, ad effectum praesen-
tium dumtaxat consequendum, harum se-
rie absolventes et absolutas fore censen-
tes, supplicationibusque illorum nomine
nobis super hoc humiliter porrectis in-
clinati, decretum praeinsertum, apostolicâ
auctoritate, tenore praesentium, confirma-
mus et approbamus, illique inviolabilis
apostolicae firmitatis robur adiicimus, et
omnes ac singulos tam iuris quam facti
defectus, si qui desuper quomodolibet in-
tervenerint, supplemus, salvâ tamen sem-
per auctoritate congregationis eorundem
cardinalium.

§ 3. Decernentes praesentes litteras
validas, firmas et efficaces existere et fore,
suosque plenarios et integros effectus sor-
tiri et obtinere, et ab omnibus et sin-
gulis, quos illae concernunt, inviolabiliter
et inconcusse observari, sicque per quos-
cumque iudices ordinarios et delegatos,
etiam causarum palatii apostolici audito-
res, iudicari et definiri debere, ac irritum
et inane, si secus super his a quoquam,
quavis auctoritate, scienter vel ignoran-
ter, contigerit attentari.

§ 4. Quocirca dilecto filio nostro et
Sedis Apostolicae in eodem regno pro
tempore commoranti nuntio per praesen-
tes committimus et mandamus, quatenus
ipse, per se, vel alium, seu alios, praesen-
tes litteras et in eis contenta quaecum-
que, ubi et quando opus fuerit, ac quoties
pro parte exponentium praefatorum, seu
alicuius eorum, desuper requisiti fuerint¹,

¹ Potius lege requisitus fuerit (n. r.).

solemniter publicari, eisque in praemissis
efficacis defensionis praesidio assistens
faciat auctoritate nostrâ illos praemisso-
rum omnium commodo et effectu paci-
fice frui et gaudere, non permittens illos
desuper a quoquam, quavis auctoritate,
quomodolibet molestari.

§ 5. Contradictores quoslibet et rebelles,
ac praemissis non parentes, per censuras
et poenas ecclesiasticas, aliaque opportuna
iuris et facti remedia, appellatione postpo-
sita, compescendo, legitimisque super his
habendis servatis processibus, sententias,
censuras et poenas ipsas etiam iteratis vi-
cibus aggravando, invocato etiam, si opus
fuerit, auxilio brachii secularis.

§ 6. Non obstantibus, quatenus opus sit,
felicis recordationis Bonifacii Papae VIII
praedecessoris nostri de unâ, et in con-
cilio generali editâ de duabus dietis, dum-
modo ultra tres dietas aliquis auctoritate
praesentium in iudicium non trahatur,
aliisque constitutionibus et ordinationibus
apostolicis, necnon ipsius Societatis, alio-
rumque regularium ordinum, etiam iura-
mento, confirmatione apostolicâ, vel aliâ
quavis firmitate roboratis, statutis et con-
suetudinibus, privilegiis quoque, indultis
et litteris apostolicis, ipsi Societati aliis-
que regularibus ordinibus seu institutis
praefatis, illorumque domibus, etiam pro-
fessis, collegiis, monasteriis et aliis locis
regularibus, sub quibuscumque verborum
tenoribus et formis, ac cum quibusvis
etiam derogatoriis derogatoriis, aliis-
que efficacioribus et insolitis clausulis,
irritantibusque et aliis decretis, in ge-
nere vel in specie, in contrarium praem-
issorum quomodolibet concessis, con-
firmatis et innovatis; quibus omnibus et
singulis, etiamsi de illis eorumque totis
tenoribus specialis, specifica, expressa et
individua, ac de verbo ad verbum, non
autem per clausulas generales idem impor-
tantes, mentio seu quaevis alia expressio

Contravenien-
tibus poenas im-
ponit.

Contraria re-
novet.

habenda aut aliqua alia exquisita forma
ad hoc servanda foret, illorum omnium et
singulorum tenores praesentibus pro plene
et sufficienter expressis habentes, illis
aliâs in suo robore permansuris, ad praem-
issorum effectum specialiter et expresse
derogamus; ceterisque contrariis quibus-
cumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub an-
nulo Piscatoris, die xxv februarii MDCXLVI,
pontificatus nostri anno II.

Dat. 25 februarii 1646, pontif. anno II.

LIV.

*Revocatio Brevis Urbani VIII, quo pro-
hibetur auditoribus Rotae Maceraten-
sis, ne in causis civitatis Camerinensis
summam centum scutorum monetae
aut illius valorem non excedentibus
se se intromitterent contra formam
Bullae Sixti V super institutione tri-
bunali Rotae Maceratensis¹.*

Innocentius Papa X,
ad futuram rei memoriam.

Prooemium.

§ 1. Circumspecta in omnibus Romani
Pontificis providentia interdum quae ra-
tionabilibus de causis aliâs provide sta-
tuta et ordinata fuerunt, si progressu tem-
poris incommodum aliquod afferre no-
scantur, aliis non minus iustis ex causis
tollit et revocat, prout in Domino conspi-
cit salubriter expedire.

Motiva Con-
stitutionis.

§ 2. Cum itaque, sicut dilecti filii com-
munitas et homines civitatis nostrae Ma-
ceratensis nobis exponi fecerunt, aliâs,
postquam a felicis recordationis Urbano
Papa VIII praedecessore nostro emana-
runt in simili formâ Brevis litterae te-
noris subsequentis, videlicet, Urbanus Pa-
pa VIII, etc. (*reliqua prout in suo loco sub
datum die xxviii maii MDCXXXVIII²*), su-

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

² Ita edit. Main.; at citatas litteras Urbani VIII
suo loco relatas fuisse non puto (n. r.).

binde habito per eosdem primodictos com-
munitatem et homines ad eundem Urba-
num praedecessorem recursu pro earum-
dem illius praeinsertarum litterarum re-
vocatione, stantibus et attentis falso inibi
suppositis, idem Urbanus praedecessor
dedit in mandatis, ut, si et postquam
disputatum decisumque fuisset in sacro
Rotae Romanae auditorio, an litterae si-
milis memoriae Sixti Papae V etiam praed-
ecessoris nostri sub plumbo super in-
stitutione tribunalis Rotae in praedictâ
civitate Maceratensi expeditae eidem prae-
insertis litteris obstarent, dictae litterae
praeinsertae revocarentur seu confirma-
rentur prout eiusdem Rotae Romanae
auditores decidissent; postmodum autem
disputato dubio huiusmodi in eodem sa-
cri palatii apostolici tribunali decisum
fuerit, omnes et singulas quorumcumque
dictae provinciae locorum causas appel-
labiles, cuiuscumque summae et quantita-
tis forent et sint, et sic etiam infra scuta
centum, esse per eosdem Rotae Macera-
tensis auditores cognoscendas; cupiant-
que propterea iidem exponentes per nos in
praemissis opportune ut infra provideri:

§ 3. Idcirco nos, eosdem primodictos
communitatem et homines specialibus fa-
voribus et gratiis prosequi volentes, et
eorum singulares personas a quibusvis
excommunicationis, suspensionis et inter-
dicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, cen-
suris et poenis, a iure vel ab homine,
quavis occasione vel causâ latis, si quibus
quomodolibet innodatae existunt, ad effe-
ctum praesentium dumtaxat consequen-
dum, harum serie absolventes et abso-
lutas fore censes, supplicationibus il-
lorum nomine nobis super hoc humiliter
porrectis inclinati, praeinsertas dicti Ur-
bani praedecessoris litteras, cum omnibus
et singulis in eis contentis, apostolicâ au-
toritate, tenore praesentium, revocamus,
cassamus, irritamus et abolemus, viribus-

Revocatio Bre-
vis Urbani VIII
sub data xxviii
mai MDCXXXVIII.

Clausula prae-
servativa.

Exequutoris
deputat.

que et effectu evacuamus, ac pro revocatis, cassis, irritis, abolitis, viribusque et effectu evacuatis haberi, ipsisque secundodictis communitati et hominibus de cetero nullatenus suffragari posse vel debere volumus.

Classis prae-servativa.

§ 4. Decernentes praesentes litteras validas, firmas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sorti et obtinere, eisdemque primodictis communitati et hominibus suffragari, nec eos desuper a quoquam, quavis auctoritate fungente, molestari, perturbari vel inquietari posse vel debere, sicque et non aliter in praemissis omnibus et singulis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam eiusdem sacri palatii auditores, ac sanctae Romanae Ecclesiae cardinales, etiam de latere legatos, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Derogatio contrariorum.

§ 5. Non obstantibus praemissis, ac quibusvis constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac, quatenus opus sit, ipsius civitatis Camerinensis, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, legibus, etiam municipalibus, stilis, usibus et naturis, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliis in suo robore permanentibus, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die v martii MDCXLVI, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 5 martii 1646, pontif. anno II.

LV.

Committitur nuncio Poloniae, ut procedat contra certos iudices laicos, qui condemnarunt episcopum Smolescensem excipientem de fori incompetentiā in certas poenas pecuniarias, et banniverunt in contemptum ecclesiasticae immunitatis.

Venerabili fratri Joanni archiepiscopo Adrianopolitano, nostro et Apostolicae Sedis in regno Poloniae nuncio,

Innocentius Papa X.

Venerabilis frater, salutem et apostolicam benedictionem.

§ 1. Exponi nobis nuper fecit venerabilis frater Petrus episcopus Smolescensis, quod (ad instantiam dilecti filii Christophori Erechanourekii iudicis terrestris Mscislaviensis uti actoris contra eundem Petrum episcopum citatum de decretis contemptis tribunalitiis secularibus, quorum vigore dictus Christophorus in bona praedicti Petri episcopi intromitti debuisse praetendebatur, quod ipse Petrus episcopus omnibus modis impedivit, ac dictum Christophorum de huiusmodi decretis male obtentis citavit) iudices tribunalis secularis Smolescensis et Vlnensis, reiectā exceptione eiusdem Petri episcopi per suum plenipotentem porrectā, citationem pro parte eiusdem Petri episcopi factam contra dictum Christophorum cassarunt et annullarunt, forumque competens ante ipsorum tribunal agnoverunt et approbarunt; cumque dictus Petrus episcopus coram praedictis iudicibus ulterius procedere nolisset, ipsi iudices ei omnia iura abiudicarunt, et veluti contemptorem decretorum eorum condemnarunt, ipsumque Petrum episcopum bannitum pronunciarunt et declararunt, et executionem huiusmodi bannitionis ad charissimum in

Facti expositio.

Christo filium nostrum Vladislavum Poloniae et Svetiae regem illustrem miserunt, ac insuper, praetextu quod idem Petrus episcopus aliquoties in eorum iudiciis tribunalitiis forum ipsorum incompetens allegaverat et exceperat, ipsum multā pecuniariā, videlicet quingentorum florenorum, pro iis dictis iudicibus et praedicto Christophoro actore multarent, ac, pro expensis et poenis pecuniariis per eundem Petrum episcopum ut praetenditur incursis, illas ex bonis ipsius repetendas et requirendas declararunt, ac in illius bona immobilia eundem Christophorum iudicialiter immittendum iudicarent, et alias prout in decreto et sententiā eorumdem iudicum uberius dicitur contineri.

Motivum huius Constitutionis.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, decretum et sententia huiusmodi contra praedictum Petrum episcopum a iudicibus laicis lata non minus iniusta quam nulla sit, et indemnitati episcopali et immunitati ecclesiasticae grave praeiudicium illatum fuerit, nobis propterea idem Petrus episcopus, qui personaliter ad Romanam curiam accessit, humiliter supplicari fecit, ut in praemissis opportune providere de benignitate apostolicā dignaremur.

Excommunicatione infligitur certis iudicibus laicis, qui condemnarunt episcopum.

§ 3. Nos igitur, Christophori et aliorum iudicum praedictorum audaciam hac in re nequaquam impunitam relinqui volentes, ipsumque Petrum episcopum a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causā latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, tibi per praesentes committimus et mandamus, ut, si ita est, contra praedictum Christophorum, et iudices qui

decretum et sententiam huiusmodi adversus dictum Petrum episcopum tulerunt, ac quoscumque eiusdem decreti et sententiae exequentes, uti immunitatis et libertatis ecclesiasticae manifestos violatores; usque ad sententiam definitivam et totalem illius executionem inclusive, simpliciter, summarie et de plano sine strepitu et figura iudicii, solā facti veritate inspectā, ipsisque Christophoro ac iudicibus et exequentibus huiusmodi, tam coniunctim, quam divisim et separatim, etiam per edictum publicum, constitotiam summarie ac extrajudicialiter et quantum tibi sufficere videbitur de non tuto accessu, citatis, etiamsi vigore citationis huiusmodi aliquis extra suam diocesim seu provinciam et ultra duas aut plures dietas in iudicium trahatur et evocetur, procedas, ac illos et eorum quemlibet in praemissis culpabiles repertos excommunicationis maioris vinculo innodes, seu in excommunicationem huiusmodi aliasque poenas et censuras ecclesiasticas a sacris canonibus et constitutionibus apostolicis et praesertim in Bullā in die Coenae Domini legi solitā contra similia perpetrantes comminatas, inflictas et fulminatas incidisse declares, illosque excommunicatos publice denuncies, seu denunciari cures, ac a ceteris christifidelibus, donec a nobis et Apostolicā Sede absolutionis beneficium meruerint obtinere, arctius evitari praecipias, poenasque et censuras huiusmodi, prout iustitia exegerit, aggravas et reaggraves, omni appellatione postpositā, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

§ 4. Nos enim tibi desuper necessariam et quomodolibet opportunam facultatem et potestatem tribuimus et impertimur.

§ 5. Non obstantibus felicis recordationis Bonifacii Papae VIII praedecessoris nostri de unā, et concilii generalis de duabus dietis, aliisque apostolicis, etiam

Contraria re-novel.

in universalibus provincialibusque et synodalibus conciliis editis, constitutionibus et ordinationibus, necnon quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, eorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque; aut si Christophoro ac iudicibus et exequutoribus praedictis coniunctim vel divisim sit ab eâdem Sede indultum quod extra loca suae originis aut suas dioeceses et provincias in iudicium evocari, quodque excommunicari, suspendi, vel interdicti non possint per litteras apostolicas non facientes plenam et expressam ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub anulo Piscatoris, die x martii MDCXLVI, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 10 martii 1646, pontif. anno II.

LVI.

Declaratio circa cognitionem causarum criminalium archiepiscoporum et episcoporum regni Poloniae¹.

Innocentius Papa X,
ad futuram rei memoriam.

Exordium.

§ 1. Aliâs a felicitis recordationis Urbani Papa VIII praedecessore nostro emanarunt litterae in simili formâ Brevis tenoris sequentis, videlicet: *Urbanus Papa VIII, ad futuram rei memoriam.* Singularia,

¹ Coniunctionem quod nos addimus (R. T.).

² Ex Regest. in Secret. Brevium.

atque eximia, etc. *reliqua ut in suo ordine¹.*

§ 2. Cum autem, sicut accepimus, dubitetur, an causae criminales venerabilium fratrum archiepiscoporum et episcoporum praesentiarum litterarum dispositione comprehensae censeantur:

Dubium exponitur.

§ 3. Idcirco nos, ut omnis desuper dubitandi occasio cesset, motu proprio et ex certâ scientiâ nostris, mentis et intentionis eiusdem Urbani praedecessoris minime fuisse in praesentis litteris, earumque dispositione, causas criminales archiepiscoporum et episcoporum huiusmodi comprehendere, sed quoad illas servandam esse dispositionem decretorum sacri Concilii Tridentini, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, declaramus; sicque et non aliter in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, sublata eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari, decernimus.

Idem dubium de medio auferitur.

§ 4. Non obstantibus, quatenus in aliquo adversentur, praesentis litteris huiusmodi, ac omnibus illis, quae in illis concessa sunt non obstande, ceterisque contrariis quibuscumque.

Contrariis derogatur.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub anulo Piscatoris, die x martii MDCXLVI, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 10 martii 1646, pontif. anno II.

LVII.

Committit nuntio Poloniae, ut limitet dioecesim Smolescensem iuxta assigna-

¹ Vide tom. XIV, pag. 360 (R. T.).

tiones a defuncto et moderno regibus Poloniae factas¹.

Venerabili fratri archiepiscopo Adrianopolitano, nostro et Apostolicae Sedis in regno Poloniae nuncio,

Innocentius Papa X,

Venerabilis frater,

salutem et apostolicam benedictionem.

Quid fecerit Urbanus VIII exponit.

§ 1. Aliâs felicitis recordationis Urbani Papa VIII praedecessor noster ecclesiam primariam sub invocatione Annunciationis Beatae Mariae Virginis intra muros Smolescenses in cathedralem ecclesiam erexit, eique Smolenscum et alia oppida, terminos, territoria, castra, villas et loca per tunc existentem Sedis Apostolicae in regno Poloniae nuncium designanda pro dioecesi concessit et assignavit, eidemque nuncio commisit et mandavit, ut praedictam dioecesim quantocius limitari faceret, et aliâs prout in litteris eiusdem Urbani praedecessoris super erectione huiusmodi sub plumbo expeditis, quarum tenores praesentibus pro expressis haberi volumus, uberius continetur.

At limites dioecesis Smolescensis nuncio committit.

§ 2. Cum autem, sicut accepimus, limitatio dictae dioecesis, iuxta eiusdem Urbani praedecessoris mandatum, hactenus facta non fuerit: idcirco nos, illam quamprimum fieri volentes, fraternitati tuae per praesentes committimus et mandamus, ut, per te, vel alium, seu alios, ad id a te deputandum, seu deputandos, eandem dioecesim Smolescensem quamprimum, iuxta assignationes factas a clarae memoriae Sigismundo quondam et charissimo in Christo filio nostro Vladislao nunc vivente Poloniae et Sveciae regibus illustribus, ex nunc, et quoad eam partem dictae dioecesis quae iuxta dictas assignationes desumenda et dismembranda est ex dioecesi Vilenensi, ex nunc prout ex tunc, et e contra, postquam ecclesia Vil-

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

nensis per cessum vel decessum venerabilis fratris moderni episcopi Vilenensis vel aliâs ex eius personâ vacaverit, ita ut quoad partem huiusmodi limitatio dictae dioecesis Smolescensis effectum suum sortiatur et sortiri debeat dumtaxat postquam dicta ecclesia Vilenensis ut praefertur vacaverit, nisi idem modernus episcopus Vilenensis dismembrationi huiusmodi etiam ad praesens consentiat, auctoritate nostrâ apostolicâ limites, seu limitari ceteraque in praemissis et ad illorum effectum necessariâ quomodolibet et opportuna fieri et executioni demandari cures et facias. Nos enim tibi desuper necessariam quomodolibet et opportunam facultatem impertimur.

§ 3. Non obstantibus omnibus illis, quae dictus Urbanus praedecessor in praedictis suis litteris voluit non obstande, ceterisque contrariis quibuscumque.

Derogatio contrariorum.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub anulo Piscatoris, die x martii MDCXLVI, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 10 martii 1646, pontif. anno II.

LVIII.

Breve reductionis in Congregationem religionis Pauperum Matris Dei Scholarum Piarum¹.

Innocentius Papa X,
ad perpetuam rei memoriam.

Ea quae pro felici personarum regularium statu a Romanis Pontificibus praedecessoribus nostris constituta fuerunt, cum incommodum afferre, ac earumdem

Proemium.

¹ Scholarum piarum regimen congregationi B. Mariae clericorum secularium commisit Paulus V Const. CCXLII, tom. XII, pag. 243; hoc autem regimen fuit postea demandatum congregationi Paulinae in Const. CCLXXXVII, ibid. pag. 382, et alia desuper concessa privilegia: quae omnia vide in indice, verbo *Clerici Matris Dei Scholarum Piarum*

personarum in viâ Domini profectui et tranquillitati obesse noscuntur, nostri muneris est provide moderari et immutare, prout temporum ratio suadet, et conspicimus salubriter in Domino expedire.

§ 1. Dudum siquidem felicis recordationis Paulus Papa V praedecessor noster per suas in simili formâ Brevis die vi martii MDCXVII expeditas litteras in domo piarum scholarum Urbis unam congregationem scholarum piarum ab uno praefecto regendam et gubernandam, quae de cetero perpetuis futuris temporibus Paulina Pauperum Matris Dei Scholarum Piarum nuncupari, nec ultra viginti ab Urbe milliaria extendi, neque ullum locum, in quo scholae piae non essent, domibus novitorum exceptis, habere, et qui eidem congregationi nomen dare voluissent, finitis duobus probationis annis, omnes, tam ad sacros et presbyteratus ordines promoti et clericali characterе dumtaxat insigniti, quam fratres operarii, tria simplicia vota, paupertatis videlicet, ac castitatis et obedientiae, super quibus a nemine praeterquam a Romano Pontifice pro tempore existente dispensari posset, emittente, ac gratis et nullo stipendio, mercede, salario; aut honorario recipiendo ad pueros in primis elementis, grammaticâ, computo, ac praecipue in fidei catholicae rudimentis erudiendos, bonis et piis moribus imbuendos, ac demum christiano more educandos, operam, laborem, ac studium conferre deberent, erexit et instituit; ita vero, quod qui simplex paupertatis votum, ut praefertur, emisissent, quandiu in praedictâ congregatione permansissent, cuiuscumque dominii, iuris et proprietatis incapaces essent, idemque paupertatis votum summam in iis paupertatem induceret, tam in particulari quam in communi, ita ut nihil omnino iuris haberent, sed nec habere aut acquirere quovis titulo possent in bonis seu

ad bona quae vocantur immobilia vel quae pro immobilibus habentur; huic vero paupertati omnia ad eorum usum pertinentia, cibos, vestes, supellectilem, tam sacram quam profanam, statui et instituto convenientia, domos vero, hortos¹ contiguos domibus, ecclesias, sacristias, oratoria, ac scholas et huiusmodi immobilia, quae pariter usui eorum destinabantur, similiter convenientia, ut praefertur, et praeterea in dominio Romani Pontificis pro tempore existentis, mobilia vero in dominio ipsorum, in communi tamen, esse debere decrevit et declaravit: et deinde, cum tunc existentes sanctae Romanae Ecclesiae cardinales negotiis episcoporum et regularium praepositi, quibus piae memoriae Gregorius Papa XV, etiam praedecessor noster, negotium huiusmodi examinandum et sibi referendum commiserat, decreto per eos desuper facto censuissent, congregationem scholarum piarum huiusmodi, ut praefertur, erectam et institutam, posse in religionem trium votorum solemnium approbari, dictus Gregorius praedecessor per suas etiam in simili formâ Brevis die XVIII novembris MDCXXI expeditas litteras decretum praedictum approbavit et confirmavit, et aliâs prout in dictis eorumdem Pauli et Gregorii praedecessorum litteris², quarum tenores praesentibus pro expressis haberi volumus, uberius continetur.

§ 2. Cum autem, sicut nobis innotuit, graves in religione huiusmodi permutationes suscitatae fuissent et etiam nunc vigeant, ita ut pro sedandis illis operae pretium, ac e re eiusdem religionis summpere futurum sit, si illa in congregationem absque ullorum votorum emissionem, ad instar instituti congregationis presbyterorum secularium Oratorii in ec-

¹ Edit. Main. legit *hortus* (R. T.).

² Etiam Gregor. XV litteras habes in tom. XII, pag. 627 (R. T.).

Causae huius
Constitutionis.

clesiâ S. Mariae in Vallicella de Urbe canonice erectae, S. Philippi Nerii nuncupatae, redigatur:

Religionem
Pauperum Ma-
tris Dei etc. de
qua in rubrica
reducit summos
Pontifex in con-
gregationem.

§ 3. Hinc est quod nos, pro curâ nostrâ pastorali, eiusdem religionis tranquillitati, quantum cum Domino possumus, consulere volentes, de nonnullorum venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium, ac quorundam dilectorum filiorum Romanae Curiae praelatorum, quibus hoc negotium examinandum commisimus, consilio, motu proprio, ac certâ scientiâ et maturâ deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, omnibus et singulis religionis praedictae religiosis, etiam professis, tam sacerdotibus quam laicis, sive, ut vocant, operariis, facultatem transeundi ad quamcumque aliam religionem ab hac sanctâ Sede Apostolicâ approbatam, etiam laxiorem, in qua benevolos invenerint receptores, tenore praesentium concedimus et imperitumur. Praeterea, ne de cetero ulli amplius in dictâ religione recipiantur, et ne iam recepti in novitiatibus degentes ad professionis emissionem admittantur, sub nullitatis receptionis et professionis huiusmodi aliisque nostri et pro tempore existentis Romani Pontificis arbitrii poenis, interdiciamus et prohibemus. Ad haec omnes et singulos eiusdem religionis religiosos, cuiuscumque qualitatis existant, eorumque domos, scholas et loca quaecumque omnimodae Ordinariorum locorum in quibus reperiuntur iurisdictioni subicimus et supponimus, sublata, tam dilecto filio Iosepho Calasantio, sive Matris Dei nuncupato, olim ministro generali religionis praedictae, quam aliis etiam auctoritate apostolicâ visitoribus, ac superioribus deputatis domorum ministris, ceterisque inferioribus superioribus, omni et quacumque facultate et superioritate et iurisdictione tam in spiritualibus quam temporalibus erga praedictos re-

ligiosos, eorumque domos ac scholas et loca quaecumque; omnemque auctoritatem, superioritatem et iurisdictionem, quae penes ministrum generalem, visitatores apostolicos, aliosque superiores, ut praemittitur, residebat, totaliter et omnimode in Ordinarios locorum huiusmodi transferimus, ita ut religiosi praedicti nullam deinceps iurisdictionem, auctoritatem et superioritatem sibi usurpare possint, nisi illam quae iis fuerit ab Ordinariis ut supra demandata seu delegata. Religionem vero praedictam in congregationem similem instituto praedictae Congregationis Oratorii in dictâ ecclesiâ S. Mariae in Vallicella ut praefertur erectae, S. Philippi Nerii nuncupatae, absque ullorum votorum emissionem regendam et gubernandam, iuxta tamen constitutiones primodicto instituto proportionabiles desuper iussu nostro edendas, redigimus et reducimus; ita tamen ut praedicti religiosi nunquam possint denominari presbyteri seu clerici Congregationis Oratorii, vel S. Philippi Nerii, nec pro talibus se gerere. Regimen autem et gubernium collegii Nazareni de eâdem Urbe dilectorum filiorum causarum palatii apostolici auditorum omnimodae dispositioni relinquimus; ita tamen, ut, quantum fieri possit, menti bonae memoriae Michaëlis Angeli cardinalis Nazareni nuncupati, praedicti collegii institutoris et erectoris, satisfiat.

§ 4. Praesentes quoque litteras et in eis contenta quaecumque semper et perpetuo valida, firma et efficacia fore et esse, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere,

§ 5. Sicque et non aliter in praemis-
sis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, iudicari et definiri debere, irritumque et inane, si secus

Clausula
praeservativa.

Clausula res-
luta.

super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari, decernimus et declaramus.

Contrariam derogatio.

§ 6. Non obstantibus praedictis eorundem praedecessoribus litteris, ac quibusvis aliis apostolicis, necnon in universalibus provincialibusque et synodalibus conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, ac quacumque etiam ultimâ dicti Michaëlis Angeli cardinalis voluntate, quam quoad praemissa sufficienter et expresse commutamus, necnon dictae religionis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel aliâ quavis firmitate roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indulgentiis, exemptionibus et litteris apostolicis eidem religioni, illiusque praefecto et clericis, ac aliis quibuscumque in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die xvi martii MDCXLVI, pontificatus anno II.

Dat. die 16 martii 1646, pontif. anno II.

LIX.

Commissio vicelegato Avenionensi pro componendis nonnullis controversiis super confinibus inter subditos nostros et regis christianissimi ortis¹.

Dilecto filio magistro Laurentio Corsio, nostro et Apostolicae Sedis in Statu nostro Avenionensi vicelegato,

Innocentius Papa X.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

Dilecte fili,
salutem et apostolicam benedictionem.

§ 1. Cum, sicut accepimus, inter nonnullos nostros et Apostolicae Sedis in isto Statu nostro Avenionensi ex unâ, ac charissimi in Christo filii nostri Ludovici Francorum regis christianissimi subditos partibus ex alterâ, nonnullae controversiae super confinibus (praetendentibus ambabus partibus quasdam insulas, in flumine Durentiae, quod dictum nostrum a praedicti Ludovici regis Statu dividit, existentes, ad se pertinere) vertantur, pro quibus componendis, ne in apertas inimicitias cum partium detrimento et Statuum praedictorum perturbatione erumpant, cum personis ab eodem Ludovico rege deputatis, seu deputandis tractandum est:

§ 2. Hinc est quod nos, controversias huiusmodi quamprimum componi volentes, ac de tuâ fide, prudentiâ et in rebus gerendis solertiâ plurimum in Domino confisi, te in nostrum et Sedis Apostolicae commissarium ad praemissa peragenda cum facultate et auctoritate omnia et singula, quae ad huiusmodi controversias concordandas et componendas pro eorundem subditorum ac Status nostrorum utilitate et commodo ac communi quiete expedire cognoveris, faciendi et gerendi, necnon unâ cum personâ seu personis ab eodem Ludovico rege ad id deputatâ seu deputandâ, vel deputatis seu deputandis, ad sententiam, aliosque actus, qui circa praemissa vobis necessarii videbuntur, etiam usque ad executionem sententiarum super praemissis ferendarum, etiam contra omnes et quoscumque alios desuper interesse habentes, seu habere quomodolibet praetendentes, deveniendi, easdemque controversias per viam amica-bilis concordiae et compositionis, ita ut illae in omnibus et per omnia extinguantur, et in futurum nec ab unâ nec ab aliâ parte desuper reclametur, terminandi,

Expositio motivi huius Constitutionis.

Conceditur facultas vicelegato Avenionensi componendi dictum dissidium.

et cum facultate alium seu alios cum praedictâ vel limitatâ facultate ad praemissa subdelegandi, illos toties quoties opus fuerit mutandi, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, facimus, constituimus et deputamus; mandantes propterea omnibus et singulis gubernatoribus, locumtenentibus, capitaneis, syndicis, electis, universitatibus et hominibus et aliis officialibus dicti Status nostri Avenionensis, ut ad praemissorum effectum, cum a te requisiti fuerint, auxilium et favorem necessarium et opportunum tibi, vel a te, ut praefertur, subdelegandis, omnino praestent et praestari faciant, mandatisque tuis in praemissis pareant et obediant; in contrarium facientibus non obstantibus quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die xiv aprilis MDCXLVI, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 14 aprilis 1646, pontif. anno II.

LX.

Confirmatio decreti Congregationis episcoporum et regularium pro fratribus Conventualibus et Observantibus sancti Francisci provinciae Valachiae².

Innocentius Papa X,
ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

§ 1. Exponi nobis nuper fecit dilectus filius Franciscus Sylvester de Castro Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci Conventualium nuncupatorum professor, quod aliâs, occasione nonnullarum praetensionum quae inter ipsos Conventuales cum dilectis pariter filiis fratribus dicti Ordinis Minorum eiusdem sancti Francisci de Observantiâ nuncupatis in provinciâ Valachiae transalpinae intercedebant, a venerabilibus fratribus nostris S. R. E.

¹ Particulam vel nos addimus (R. T.).

² Ex Regest. in Secret. Brev.

cardinalibus negotiis episcoporum et regularium praepositis emanavit decretum tenoris sequentis, videlicet:

§ 2. « Praetendentibus fratribus Minoribus de Observantiâ ad se spectare conventum S. Mariae civitatis Fargovistae provinciae Valachiae, eo quia ostendebant illum ab antiquo tempore retinuisse unâ cum nonnullis bonis stabilibus ad eundem conventum spectantibus, illosque fuisse annis retro elapsis spoliatos a Minoribus Conventualibus, ac proinde instantibus pro reintegratione; Conventualibus vero e converso allegantibus eorum religionem ab antiquissimo tempore et longe ante institutionem Minimorum¹ de Observantiâ introductam fuisse in antedictâ provinciâ, et praecipue in civitate Fargovistae possedissee dictum conventum S. Mariae Gratiarum, et licet ob Scitarum incursiones illum aliquando deserere coacti fuerint, attamen postea eundem recuperasse, et a pluribus annis usque modo retinuisse, et propterea non posse super eo a quocumque molestari: negotio huiusmodi prius in sacrâ congregatione de Propaganda Fide, ac postea a sanctissimo Domino nostro huic sacrae congregationi negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositae remisso, consuit eadem sacra congregatio, eminentissimo Carpineo referente (attentis potissimum supplicationibus christifidelium illarum partium, quorum aliqui pro Conventualibus et aliis pro Minoribus de Observantiâ instabant), utriusque Ordinis religiosi assignandum esse locum et ecclesiam peculiarem in eadem civitate, prout virtute praesentis decreti assignat, modo infrascripto videlicet:

§ 3. Quod Conventuales retineant conventum ipsum S. Mariae unâ cum orto illi contiguo, necnon vineam mino-

¹ Videtur legendum *Minorum* (R. T.).

Decretum sacrae Congregationis episcoporum et regularium, circa materiam de qua in rubrica.

ris capacitatis et mensurae, cum suis iuribus et pertinentiis universis; fratres vero de Observantia habere debeant vineam maiorem, prata, sylvas, ac cetera bona stabilia ad dictum conventum sanctae Mariae modo spectantia, pariter cum eorum universis iuribus et pertinentiis, ac etiam una cum antiqua ecclesia iam derelicta sub titulo S. Francisci in eadem civitate existente ac elemosynis sacrae congregationis de Propaganda Fide restauranda, cum parvo hospicio ad eorundem fratrum habitationem infra annum vel biennium ad summum construendo. Romae, die XXVI ianuarii MDCXLVI.

M. Card. GINETTUS.

Loco † sigilli.

H. Archiepiscopus Patracensis, Secret.

Petitio confirmatio supra dicti decreti.

§ 4. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, dictus Franciscus praemissa, quo firmiter subsistant et exactius observentur, apostolicae nostrae confirmationis patrocinio communi summopere desideret:

§ 5. Idcirco nos, eundem Franciscum specialibus favoribus et gratis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, supplicationibus illius nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati,

Confirmatio praesentium decretorum.

§ 6. Decretum praesentium, cum omnibus et singulis in eo contentis, apostolica auctoritate, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, illique inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus, ac omnes et singulos tam iuris quam facti defectus, si qui desuper quomodo-

libet intervenerint, supplemus, salva tamen semper auctoritate eorundem cardinalium.

§ 7. Decernentes praesentes litteras validas, firmas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, et ab omnibus et singulis, quos illae concernunt et concernent in futurum, inviolabiliter et inconcusse observari, sicque per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari ac definiri debere, ac irritum et inane quidquid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 8. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac dicti Ordinis, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis, approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis aliis in suo robore permanentibus, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub anulo Piscatoris, die XX aprilis MDCXLVI, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 20 aprilis 1646, pontif. anno II.

LXI.

Dat facultatem magistrato et Reipublicae Ragusinae utendi sex millium scutorum in certas provisiones bellicas¹.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

Clausulae praeservativae.

Contraria revocet.

Innocentius Papa X,
ad futuram rei memoriam.

Motivum Constitutionis.

§ 1. Exponi nobis nuper fecerunt dilecti filii magistratus Reipublicae Ragusinae, quod ipsis, provide considerantibus se medios esse inter validissimos Turcarum tyranni exercitus, expedit saluti suae proprie¹ invigilare, ipsamque Reipublicam opportune munitam esse. Quia tamen proprii eiusdem Reipublicae redditus ad praemissa minime suppetunt, coguntur ipsi exponentes sibi eapropter opportuniore qua fieri potest ratione consulere. Quare, asserentes iidem exponentes in civitate Ragusina reperiri sex circiter scutorum millia, de quibus hactenus minime dispositum fuit, legata a diversis personis nobilibus et civibus Ragusinis sub diversis temporibus pro redimendis captivis, proque nonnullis pauperibus puellis seu virginibus matrimonio elocandis, ultra alias notabiles pecuniarum summas quae in eum effectum in dies erogantur: nobis humiliter supplicari fecerunt, ut sibi in praesente imminentis periculi occasione licentiam praefatis sex millibus scutorum utendi, ut infra, concedere de benignitate apostolicam dignaremur.

§ 2. Nos igitur, eosdem exponentes specialibus favoribus et gratis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatae existant, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, et attento imminenti periculo huiusmodi, eisdem exponentibus, quod ipsi praefata sex millium scutorum huiusmodi summam uti, illaque² in armo-

¹ Aptius lege propriae (R. T.).

² Ni malis legere illamque (R. T.).

rum com meatu et aliorum ad dictae civitatis tuitionem et defensam necessarium emptionem convertere et erogare libere et licite possint et valeant; facta tamen prius per eandem Reipublicam Ragusinae certa assignatione pro reintegratione eiusdem summae praefatorum sex millium scutorum huiusmodi infra sexennium habenda¹, apostolica auctoritate, tenore praesentium, concedimus et impertimur.

§ 3. Decernentes praesentes litteras validas, firmas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, sicque per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari ac definiri debere, ac irritum et inane quidquid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, et, quatenus opus sit, ipsius civitatis, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, legibus, usibus et naturis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub anulo Piscatoris, die XVI maii MDCXLVI, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 16 maii 1646, pontif. anno II.

LXII.

Declaratio circa solutionem ratae tangentis ecclesiasticos regni Sardiniae pro subsidio triremium regis catholici².

Charissimo in Christo filio nostro Philippo, Hispaniarum regi catholico,
Innocentius Papa X.

¹ Aptius lege faciendae (R. T.).

² Ex Regest. in Secret. Brev.

Consultatio validitati praesentium Constitutionis.

Contraria derogat.

Charissime in Christo filii noster,
salutem et apostolicam benedictionem.

Exordium.

§ 1. Alias emanarunt a felicitis recordationis Urbano Papa VIII praedecessore nostro ad maiestatis tuae favorem litterae in simili formâ Brevis tenoris sequentis, videlicet: *a tergo*: Charissimo in Christo filio nostro Philippo Hispaniarum regi catholico; *intus vero*: Urbanus Papa V, Charissime in Christo filii noster, salutem et apostolicam benedictionem. Eximia maiestatis tuae, etc. (*reliqua in suo ordine*¹).

Motiva Constitutionis.

§ 2. Cum autem, sicut eiusdem maiestatis tuae nomine nobis nuper expositum fuit, quoniam praesentium temporum conditio exigit, ut triremes, pro quarum mantentione summa annua septuaginta milium scutorum huiusmodi ad decennium ut praefertur oblata fuit, non semper et continuo in portibus dicti regni Sardiniae maneant, sed ut aliis tuis manibus subsidio, quo opus erit et eiusdem maiestatis tuae servitium postulabit, ferendo iungantur, aut alio navigent, venerabiles fratres archiepiscopi, episcopi et aliae personae ecclesiasticae dicti regni ratam dictae summae eos tangentem, et ad quam vigore spontaneae eorum oblationis per praesertim litteras approbatae obligantur, solvere detrectent eo quod triremes praedictae tuitioni dicti regni continuo non assistunt, cum tamen ad effectum continuæ assistentiae huiusmodi ratam huiusmodi obtulerint: nobis propterea humiliter supplicari fecisti, ut in praemissis opportune providere de benignitate apostolicâ dignaremur.

Praescribitur ecclesiasticis regni Sardiniae subdito ratâ, de qua in rubrica.

§ 3. Nos igitur, maiestatem tuam ob singularia in nos et Sedem praedictam merita amplioribus favoribus et gratiis prosequi volentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, quod, licet triremes praefatae non sint semper et continuo in regno

1 Vide tom. xiv, pag. 33 (R. T.).

praedicto seu eius portibus, nihilominus archiepiscopi, episcopi et aliae personae ecclesiasticae eiusdem regni ad solutionem praedictae ratae eos tangentis, quam obtulerunt ut praefertur, et super qua oblatione auctoritas apostolica per praesertim litteras fuit interposita, obligati sint et teneantur, servatâ aliâs in omnibus et per omnia earumdem praesertim litterarum formâ, dictâ auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, declaramus; sicque et non aliter in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari, decernimus.

§ 4. Non obstantibus praemissis, ac omnibus illis quae in praesertim litteris concessa sunt non obstare, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die VI iunii MDCXLVI, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 6 iunii 1646, pontif. anno II.

LXIII.

*Confirmatio assignationis bonorum stabilium et reddituum per magnum magistrum hospitalis S. Ioannis Hierosolymitani factae pro manutenendis arcibus insulae Melitanae*¹.

Innocentius Papa X,
ad futuram rei memoriam.

§ 1. Exponi nobis nuper fecit dilectus filius Ioannes Paulus Lascaris Castellar, magnus magister hospitalis sancti Ioannis Hierosolymitani, quod ipse, provide con-

1 Ex Regest. in Secret. Brev.

siderans pro securitate et tuitione insulae Melitanae praeter munimenta, quae illi undequaque ipsius Ioannis Pauli magni magistri curâ iussuque adiecta fuerunt, necesse insuper esse eandem insulam cibariis et provisionibus bellicis abunde instruere, id vero ex ordinariis communis aerarii eiusdem hospitalis redditibus, tam ob iniquam temporum conditionem, quam ob ingentes expensas quas hospitale praedictum facere oportuit, praesertim pro instruendâ insulâ huiusmodi rebus necessariis quando timebatur ne a classe Turcarum invaderetur, valde accisis, fieri minime posse,

Assignator a magistro hospitalis sancti Ioannis Hierosolymitani bona stabilia et redditus, ut in rubrica.

§ 2. Propterea ipse Ioannes Paulus magnus magister, ut necessitatibus eiusdem insulae pro tempore occurrentibus uberius provisum sit, notabilem bonorum stabilium et annuorum reddituum diversis titulis ab eo acquisite quantitate assignavit et applicavit, ut ex illorum fructibus in perpetuum arces et fortalitia dictae insulae rebus tam ad victum quam ad bellum necessariis copiose instruantur, cum variis conditionibus et declarationibus, prout plenius continetur in publico desuper confecto instrumento per consilium completum dicti hospitalis unanimiter, nemine discrepante, approbato, cuius tenor est qui sequitur, videlicet:

Decretum assignationis.

Frater Ioannes Paulus Lascaris Castellar, Dei gratiâ domus hospitalis S. Ioannis Hierosolymitani et militaris Ordinis Sancti Sepulchri Dominici magister, humilis pauperum Iesu Christi custos, universis et singulis praesentes nostras litteras visuris, lecturis et auditoris, salutem. Notum facimus, et in verbo veritatis attestamus, qualiter infrascriptum foundationis instrumentum extractum fuit ex libro conciliorum nostrae cancellariae, in quo similia notari et registrari solent, quod quidem in hanc publicam formam extrahi et redigi iussimus, ut ubique tam in iudicio

quam extra eidem plena et indubitata fides adhibeatur, cuius tenor est qui sequitur, videlicet:

Nel nome della santissima ed individua Trinità, Padre, Figlio e Spirito Santo, e dell'immacolata Vergine Maria e del glorioso san Giovanni Battista nostro protettore. Amen. L'anno MDCXLV *ab Incarnatione*, conforme allo stilo della nostra cancellaria, e del MDCXLVI *a Nativitate*, secondo lo stilo ordinario, addi xv del mese di gennaio: Essendosi congregato il venerando consiglio compito della sacra religione dell'ospedale ed illustrissima milizia di S. Giovanni Gerosolimitano nella umilissima città Valletta dell'isola di Malta, suo convento, nella sala del palazzo magistrale, a suono di campana secondo l'uso di detta religione, e quivi ritrovatisi presenti l'eminentissimo e reverendissimo signore gran ministro della medesima religione e dell'Ordine di S. Sepolcro, il signore frà Giovanni Paolo Lascaris Castellar, prencipe di queste isole di Malta e Gozzo, e gl'illustrissimi signori gran commendatore frà Dionisio de Poulastron Laistlière, luogotenente di S. E. frà don Michele Giovanni Balaguer vescovo di Malta, frà Salvator Imbroil, priore della maggior chiesa conventuale, frà Carlo de Fassion S. Jaii, maresciallo, frà Francesco di Courselles Rouurarii, frà Francesco Piccolomini, ammiraglio, frà Cesare de Grollée Viraville, priore d'Alvernia, frà Enrico de Merles Beaucampo, priore di Tolosa, frà Ludovico Melzi, priore di Lombardia, frà Giovanni Battista Croce Lampugnano, priore di Venezia, frà Ruggiero Raineri, priore di Barletta, frà Pietro Anselmi, priore del baliaggio di S. Eufemia, frà Pietro de Fouq. la Nove, baglivo della Morea, frà D. Giovanni de Villaro el baglivo di Negroponte, e capitano generale delle galere, frà Giovanni Girolamo Salvago, priore del baliaggio di Venoza, frà

Melchior Dureta, baglivo di Maiorica, frà Enrico de Lattis Entraigues de Manuasca, frà Massimiliano Scliderer de Laxen, baglivo di Brandeburg, frà D. Tomaso de Hores, baglivo del S. Sepolcro, frà Bernardo Vecchiotti, baglivo di Cremona, frà Blas Brandao, baglivo, frà D. Alvaro de Mela, baglivo, frà Enrico d'Estampes Valaneais, baglivo, frà Balthassar de Damanole, baglivo, il commendatore frà don Martino de Sesse, luogotenente del gran conservatore, il commendatore frà Francesco de Sonnenberg, luogotenente del gran conservatore d'Alemagna, il commendatore frà don Gasparo de Aldrete, luogotenente del gran cancelliere, il commendatore frà Nicolao de Paris Boisis, luogotenente del tesoro generale, il commendatore frà Fiorino Borso per la veneranda lingua d'Inghilterra, li commendatori frà Giacomo de Glandeves Couges e frà Onorato de Villanova Villaviella per la veneranda lingua di Provenza, li commendatori frà Annoto de Chattes Gessans e frà Giovanni de Forsat per la veneranda lingua d'Alvernia, li commendatori frà Claudio de Sanfalles e frà Enrico de Castellet Moiencourt per la veneranda lingua di Francia, li commendatori frà Flaminio Balbiani e frà D. Antonio Caraffa per la veneranda lingua d'Italia, li commendatori frà D. Michele Forellos y Semanat, e frà Rafael Cotoner per la venerabile lingua d'Aragona, Catalogna e Navarra, li commendatori frà Giovanni Battista Ossolinski e Paolo Enrico di Lutzau per la veneranda lingua d'Alemagna, li commendatori frà D. Giovanni de Sousa e frà D. Martin de Villalva per la veneranda lingua di Castiglia e Portogallo, li commendatori frà Francesco Mancini e fra Ascanio Azzone per la veneranda lingua d'Inghilterra, tutti consiglieri soliti intervenire e formare il venerando consiglio compiuto, detto eminentissimo signor

gran ministro espose, che, avendo avuto sempre intenzione di giovare alla sua religione, e più che mai dopo l'assunzione sua alla suprema dignità del magisterio, per far conoscere il particolar affetto e gratitudine che gli deve, ha procurato di acquistare, come in effetto ha acquistato, in quest' isola di Malta ed in questa di Sicilia alcuni beni stabili, proventi, redditi ed entrate per applicarli in alcuna fondazione che ridondasse in utile e beneficio di detta religione e suo comune tesoro; ed appartenendo a detta eminenza, siccome appartengono, li grani trentacinque e piccoli cinque di barone in Palermo, che furono già del fu venerabile priore di S. Stefano frà don Carlo Valdina, come appare, secondo dicono, per contratto a favor suo stipulato della regia corte di Sicilia nell'ufficio di locotenente del regio protonotario sotto li XIV di marzo MDCXLI a ragione d'onze novecento per ciascun grano, ed appartenendoli parimente la vigna che nel piano di Melazzo godeva e possedeva il suddetto venerabile de Valdina, come tutto appare per l'istramento di cessione e vendizione a favore di detta eminenza, a ordine del venerabile consiglio emanato sotto li III di novembre prossimo passato dalli venerabili procuratori del comun tesoro negli atti del notaro Lorenzo Prima, sotto li V del medesimo mese di novembre stipulato, e dopo sotto li VII di detto mese dal venerabile consiglio ratificato, per il prezzo di novantamila seicento venticinque scudi di dar dodici per ogni scudo, cioè scudi diecimila per detta vigna, e scudi ottanta mila seicento venticinque di barone, come più largamente appare nelli suddetti decreti, atti ed instrumenti, alli quali in tutto e per tutto s'abbia relazione; e volendo applicar li suddetti grani e vigna e altri beni stabili, che appresso si specificcheranno, e li proventi, redditi ed en-

trate delli suddetti grani, vigna e beni alla detta fondazione; e desiderando il mantenimento di sua religione e la difesa di queste isole e fortezze contro la potenza Ottomana che sempre la minaccia, tenendo per sicuro che con l'aiuto divino, mediante l'intercessione della B. V. Maria e del glorioso S. Giovanni Battista, se si ritrovano provviste di munizioni e viveri per qualsivoglia occasione d'assedio, resteranno frustrate le forze e speranze del nemico: applica, dona e assegna li suddetti beni con li loro proventi, rendite ed entrate a servizio e beneficio della medesima religione nella seguente forma e non in altra maniera:

Vuole e ordina primieramente che dall' infrascritti suoi esecutori dopo la sua morte si compri annualmente, dalli suddetti proventi ed entrate, di miglio fino a che ascenda alla quantità d'ottomila salme da tenersi conservato in uno o più magazzini sotto tante chiavi, quanti saranno essi esecutori, senza che lo possano vendere tutto o parte, se non in una più che estrema necessità, o in occasione d'assedio, nè meno prevalersi di detto miglio in nessun altro caso per urgente ed urgentissimo che sia o possa essere; quando poi nelli suddetti due casi lo vendessero tutto o parte, debbano impiegare l'intero prezzo, che si caverà di detta vendita, in compra d'altro tanto miglio fino alla suddetta quantità d'ottomila salme per conservarlo come sopra; e se a caso il prezzo che ne caveranno non sarà sufficiente, si supplisca in far la suddetta compra con li proventi, redditi ed entrate ordinarie di detti beni, acciocchè le suddette ottomila salme restino sempre per provvisione.

Item: vuole ed ordina in oltre, che, dopo comprate le suddette otto mila salme di miglio, li esecutori di questa fondazione impiegino le suddette rendite, proventi

ed entrate in compra di salnitro raffinato fino alla quantità di cinque mila cantara, comprando similmente, a proporzione del salnitro, il solfo e carbone necessario per fabricare polvere al bisogno, con che di detti cinque mila cantara di salnitro ed altri materiali non si possa prevaler la religione in nessun caso per urgente ed urgentissimo che sia fuor d'un assedio, e che si conservi con il zolfo e carbone in buoni magazzini sotto le chiavi di detti esecutori, li quali, passato l'assedio, dopo che la quantità del miglio sarà rifatta, impiegino le dette rendite, proventi ed entrate, in compra di tanto salnitro ed altri materiali, quanto si saranno consumati fino al rifar la suddetta quantità di cinque mila cantara.

Item: che, dopo comprata la predetta quantità d'ottomila salme di miglio e di cinque mila cantara di salnitro con li altri materiali per fabrica della polvere, le dette rendite, proventi ed entrate s'impieghino dalli esecutori in compra di moschetti, moschettoni con le armi nella canna della sua casa Lascaris, cioè sino alla quantità di due mila e cinquecento moschetti, e cinquecento moschettoni a fucile, quali tutti con li suoi fornimenti o bandoliere si devano conservare in una sala separata netti e puliti sotto le chiavi di detti esecutori, senza che d'essi si possa prevalere la religione se non in caso d'assedio; il quale passato, dopo che sarà rifatta la quantità di miglio, salnitro e materiali come sopra, doverranno li esecutori comprare altrettanti quanti saranno guasti, crepati o persi, sino al numero de' suddetti due mila cinque cento moschetti e cinquecento moschettoni.

Item: vuole ed ordina, che, comprato e ridotto in essere il suddetto miglio, salnitro ed altri materiali necessari per fabricar polvere, ed il numero di moschetti e moschettoni con li loro fornimenti, come

sopra viene specificato, le suddette rendite, proventi ed entrate s'impieghino da detti esecutori in fabricare, accomodare e riparare le mura, fortificazioni e fossi della Floriana del marchese S. Angelo, città Valletta, Vittoriosa e Senglea.

Item: vuole ed ordina, che, dopo comprato il suddetto miglio, salnitro, altri materiali, moschetti e moschettoni, fatte riparare le mura, fortificazioni e fossi, le sopraddette rendite, proventi ed entrate s'impieghino da' suddetti esecutori in pagare la gente di capo della galera capitana, o d'altre della squadra di detta religione, secondo che le predette entrate saranno sufficienti, con questo però, che, quell'anno o anni che dette rendite s'impiegheranno in detta paga, sopra il trinchetto della galera, o galere, che come sopra saranno pagati, s'albori un gagliardetto con le solite arme di detta eminenza, quando entreranno o staranno in alcun porto, e questo non per vana gloria o ambizione, ma con fine di stimolar gl'altri ad opere somiglianti.

Item: vuole ed ordina, che sempre, e quando alcun figlio o discendente in *perpetuum* dell'illustrissimo signor conte Giovanni Battista Lascaris Castellar, suo nipote, o delli signori Carlo Antonio Lascaris Castellar, e Gasparo Lascaris Castellar, suoi pronepoti, o essi Carlo Antonio e Gasparo volessero venir ad essere ricevuti nella religione, devano li esecutori della presente fondazione dare a ciascheduno di essi per una sola volta scudi mille d'oro, a fine ed effetto, che con quelli possano far fare le loro prove, trasferirsi in convento, e pagar al comun tesoro il solito passaggio. E che alli figli e discendenti per linea masculina in *perpetuum* del detto illustrissimo signore Conte Giovanni Battista e delli signori Carlo Antonio e Gasparo Lascaris Castellar soprannominati, ed anco a loro medesimi venendo a pi-

gliar l'abito, sieno gli esecutori di questa fondazione, qui sotto dichiarati, tenuti di pagar ogn'anno scudi cento cinquanta d'oro di tari quattordici per ciaschedun scudo ad ogn'uno di loro in tutto il tempo che dopo aver espressamente professato faranno residenza in convento, con che questo emolumento cessi subito che in qualsivoglia maniera entrino in rendita di qualunque commenda.

Item: la suddetta eminenza si riserva il poter assegnare sopra le dette rendite, proventi ed entrate, tanto in vita, quanto in *articulo mortis*, a favore d'uno o più religiosi dell'abito novizi o professi, ancorchè sieno incapaci per qualsivoglia capo a conseguir pensioni, conforme alli statuti ed ordinazioni di detta religione, la somma di mille scudi di questa moneta d'annua pensione per goderli vita durante *tantum* de' suddetti religiosi, novizi o professi, a chi gli assegnerà, senza che possano trasferirgli dopo la loro morte ad altra persona.

Item: vuole ed ordina, che quando poi le persone, a chi può spettare la suddetta vigna sita nella piana di Melazzo, la volessino redimere per la detta somma di dieci mila scudi, con pagare insieme li miglioramenti fatti e da farsi, ed in conformità delle condizioni con le quali è stata impegnata, allora tutto il prezzo, che da questo si caverà, debba da detti esecutori quanto prima essere impiegato in compra di beni stabili sicuri e fruttiferi per applicar le rendite ed entrate d'essi, senza che in cosa alcuna si possa diminuir il capitale in quello che di sopra viene da detta eminenza precisamente ordinato; e se la Regia Corte parimente volesse redimere li suddetti grani e piccioli di baroni in conformità delle condizioni con che furono concessi et assegnati al suddetto venerando de Valdina, il prezzo d'essi s'impieghi nella medesima

forma, che circa a quello della vigna viene parimente ordinato da sua eminenza.

Item: parimente assegna alla detta fondazione li seguenti beni con le loro entrate, acciocchè questi s'impieghino al medesimo effetto in essa contenuto, cioè: le sette botteghe attaccate al cemeterio della maggior chiesa conventuale, le otto botteghe delle boccherie, li magazzini alla prigione della Senglea, che tutti con le suddette botteghe sono stati fabbricati da detta eminenza; e parimente assegna tutti li diritti e proventi, che si caveranno dalli magazzini principiati a fabbricare nell'isola per commodità delle robe che faranno quarantena, che in breve, a Dio piacendo, saranno ridotti a perfezione.

Item: finalmente assegna alla predetta fondazione, in conformità della facoltà tagli per decreto del venerando consiglio sotto li vi novembre MDCXLIII emanato, al quale s'abbia relazione, il feudo di Budach, del quale tiene di già le tre parti acquistate, e sopra la quarta verte lite, e di più assegna il feudo della Tabria, caso che l'acquisterà, sopra di che si trova parimente già mossa lite. E si riserva detta eminenza il poter assegnare ed unire alla medesima fondazione altri beni stabili o rendite ed entrate da essa acquistati, o che per l'avvenire acquisterà.

E considerando, che il far vive tutte le entrate della religione, e tener conto particolare di queste tanto necessarie al suo mantenimento, a nessuno incumbe più che alli gran maestri, perciò la suddetta eminenza prega alli eminentissimi signori gran maestri suoi successori a volere pigliare la direzione e soprainendenza della presente fondazione, e nomina per esecutori d'essa li venerabili gran commendatore e baglivi conventuali o loro luogotenenti, che sono e saranno *pro tempore*, ed il venerabile bagliivo frà Baltassar de Demandolx, e commendatore

frà Giovanni Paolo Lascaris Castellar, suo maestro di casa e pronipote, e, per morte o difetto di esso commendatore Lascaris, al discendente dell'abito in *perpetuum* del detto illustrissimo signor Conte Giovanni Battista, e signori Carlo Antonio e Gasparo, o qualsivoglia d'essi che fosse dell'abito, preferendo sempre in questo il più propinquo, ed in caso d'uguaglianza, il più anziano di loro nella religione, ed in difetto dei suddetti, al commendatore più anziano che della venerabile lingua di Provenza si troverà in convento; ed ordina, che nella torre del magistral palazzo si metta una cassa con tante chiavi, quanti sono li detti esecutori, delle quali averà una ciascheduno d'essi, ed un'altra li eminentissimi signori gran maestri per conservar in quella il denaro, che in qualsivoglia modo si ricupererà de' suddetti beni, rendite ed entrate, a fine ed effetto d'impiegarlo in quelle cose, che di sopra vengono ordinate, e non in altre, ancorchè siano urgenti, urgentissime ed inopinate.

E finalmente incarica le coscienze di tutti i sopraddetti esecutori, mentre per trascuraggine lasciassero di radunarsi insieme almeno una volta il mese per sollecitare l'esazione dell'entrate e trattare con ogni maggior vantaggio la compra delle provisioni e munizioni come sopra stabilite, le quali, dopo collocate in buoni magazzini, dovranno di tempo in tempo visitare, acciò per l'umido o altro accidente non vengano a deteriorarsi, come finalmente in una gran lunghezza di tempo interverrà al miglio; però intende e vuole, che in ogni caso tale si vada a poco a poco distribuendo e vendendo, e del ritratto se ne compri la medesima quantità del nuovo per rimpiazzarlo in luogo del vecchio. E per esecuzione di detta fondazione, e di tutte le cose in esse contenute, dà ai detti esecutori l'autorità e potestà necessaria opportuna, acciocchè possano

fare tutti quelli atti, che si stimeranno giovevoli, utili e necessari.

E si riserva in ultimo sua eminenza il poter aggiungere, diminuire ed alterare li suddetti patti e condizioni per l'intero stabilimento della presente fondazione, e non altrimenti, promettendo come promette con solenne stipulazione inviolabilmente in ogni tempo futuro osservare la presente fondazione e donazione, e quella aver rata e grata, rinunziando a qualsivoglia beneficio, favore ed ausilio, e qualsivoglia legge, costume ed osservanza, che ostassero in contrario, volendo che la presente donazione e fondazione e le cose in essa espresse abbiano perpetua validità ed inviolabile osservanza. E detti illustrissimi signori del venerando consiglio compito, d'unanime voto, con allegro e gratissimo animo l'hanno gradito, accettato ed approvato per se e loro successori in nome della religione e convento in ogni miglior modo che possono, promettendo tutte le sopraddette cose, e ciascheduna d'esse sempre ed in ogni futuro tempo mantenere, ed averle rate e grate, e che non se gli contraverrà in alcuna direttamente o indirettamente per qualsivoglia causa e quesito colore, derogando a tutte e qualunque cose, che in qualsivoglia modo potessero ostare, e supplendo a tutti e qualsivoglia difetti, *tam iuris quam facti*, che potessero essere in ciò occorsi, e così tanto sua eminenza quanto tutti e ciascuno de' suddetti illustrissimi signori consiglieri hanno prestato il giuramento loro, poste le mani sopra la croce del proprio abito, come s'usa in detta religione, di attendere ed osservare tutte e qualsivoglia delle cose premesse: Alle quali furono testimoni il commendatore frà Stefano de Badat, il dottore frà Francesco Deidie, il dottor frà Domenico Muscat, frà Annibale Megniez e frà Giacomo Perera Loreyro, cameriere di sua eminenza,

chiamati e pregati per me frà Luca Bono, coadiutore del vicecancelliere in detta santa religione ed Ordine di S. Giovanni Gerosolimitano, che di volontà di sua eminenza e del venerando consiglio compito ho pubblicato il presente istromento di fondazione, la quale prima nel medesimo venerando consiglio compito accettata ed approvata da tutti li prenommati signori di esso con lo scrutinio delle palle, senza alcuna discrepanza, e fatto qui registrare nelli pubblici atti di questa cancellaria, essendo stata anco accettata dal venerando consiglio ordinario con lo scrutinio delle palle, *nemine discrepante*, sotto li XII del corrente mese.

Et quia ita se habet veritas, factaque fideli cum originali collatione, concordare comperimus: ideo in huius rei testimonium bulla nostra magistralis in cerâ nigrâ praesentibus est impressa.

Datum Melitae in conventu nostro, die XVI mensis ianuarii MDCXLV, ab Incarnatione, etc. Registrata in cancellariâ.

V. LUCAS BONUS, coadiutor.

Loco † sigilli vicecancellarii.

§ 3. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, ea firmiora existant, quibus apostolicae confirmationis robur accedit, et ideo idem Ioannes Paulus praesertim instrumentum auctoritate nostrâ apostolicâ comprobari desideret: nos, sedulam eiusdem Ioannis Pauli magni magistri hac in re sollicitudinem et egregiam illius liberalitatem plurimum in Domino commendantes, ipsumque specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolu-

Confirmatur praedictum instrumentum.

LXIV.

*Innovatio Brevis Urbani VIII circa clericos coniugatos Melitanos*¹.

Innocentius Papa X,
ad perpetuam rei memoriam.

§ 1. Aliàs a felicis recordationis Urbano Papa VIII praedecessore nostro emanarunt litterae in simili formâ Brevis tenoris sequentis, videlicet:

Urbanus Papa VIII, ad perpetuam rei memoriam. Ne insulae Melitanae, firmissimi adversus immanissimos Turcas Italiae propugnaculi, adeo necessaria tuitio ullo modo negligatur, clericique coniugati eiusdem insulae privilegii clericalis praetextu solitas functiones militares pro defensione et custodia insulae huiusmodi obire detractent, quantum cum Domino possumus providere volentes, supplicationibus dilecti filii magni magistri hospitalis S. Ioannis Hierosolymitani nobis desuper humiliter porrectis inclinati, eidem magno magistro nunc et pro tempore existenti, uti personae ecclesiasticae, omnes et singulos clericos coniugatos dictae insulae, ut equum tenere, si sufficientes ad id facultates habeant, et solitas functiones militares custodiasque facere pro defensione et custodia eiusdem insulae adversus Turcas et piratas debeant, quoad ista, ita ut ad tenendum equum et faciendum dictas functiones custodiasque respective possint opportunis iuris et facti remediis cogi a praedicto magno magistro, vel personâ ecclesiasticâ per eum deputandâ, in ceteris vero, iidem clerici coniugati venerabili fratri episcopo Melitano nunc et pro tempore existenti remaneant subiecti iuxta sacrorum canonum, constitutionum apostolicarum, sacrorumque conciliorum praesertim Tridentini decretorum dispositionem, apostolicâ auctoritate, te-

Constitutio Urbani VIII circa clericos coniugatos Melitanos non eximendos ab officiis militariibus.

tum fore censentes, supplicationibus eius nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, praesertim instrumentum, cum omnibus et singulis contentis in illo, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis vim et robur adiciamus, ac omnes et singulos tam iuris quam facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus.

Consultur validitati huius Constitutionis.

§ 4. Decernentes praesentes litteras semper et perpetuo validas, firmas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac inviolabiliter observari, sicque et non aliàs in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et extraordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac consilium et alia tribunalia dicti hospitalis, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Opposita quaecumque removeat.

§ 5. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac, quatenus opus sit, dicti hospitalis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, stabilimentis, usibus et naturis, ac ordinationibus capitularibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliàs in suo robore permanentibus, ad praemissorum effectum hac vice dumtaxat specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XIV iunii MDCXLVI, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 14 iunii 1646, pontif. anno II.

nore praesentium, subiicimus; decernentes praesentes litteras validas, firmas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac inviolabiliter observari, sicque et non aliter in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, sublata eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, irritumque et inane quidquid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari, decernimus. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, dictique hospitalis, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, stabilimentis, usibus et naturis, ac ordinationibus capitularibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis aliis in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum hac vice dumtaxat specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque. Volumus autem et in virtute sanctae obedientiae iniungimus praefato magno magistro nunc et pro tempore existenti, ut invigilare teneatur, ne priores, baiulivi, praeceptores, seu commendatarii, capitanei, aliique officiales et ministri dicti hospitalis quomodolibet qualificati, quoquo modo, nec ex quacumque causa, concedant aliis ad praemissa obligatis exemptiones, *francos* nuncupatas, a praedictis oneribus et functionibus militaribus et custodiis ultra consuetum, praesertim ultra illas, seu illos, quae et qui solent, etiam in vim statutorum, seu

stabilimentorum, ac ordinationum capitularium eiusdem hospitalis apostolicam auctoritate confirmatorum, concedi illis qui actu inserviunt communi aerario, infirmariae, ac in quibuscumque aliis functionibus et servitiis hospitalis praedicti; prioribus vero, baiulivis, praeceptoribus, seu commendatariis, capitaneis, ceterisque praedictis, et aliis quibuscumque, sub amissionis poenis ipso facto incurrendis, ne quoquo modo vel ex quacumque causa audeant praefatas exemptiones seu *francos* concedere, prohibemus.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die xxviii iulii mdcxlv, pontificatus nostri anno xxi.

§ 2. Cum autem firmiora existant, quibus iterata huiusmodi Sanctae Sedis accedit auctoritas, et propterea magnus magister praedictus praesertim litteras, quo exactius observentur, auctoritate nostram innovari desideret:

§ 3. Nos, eiusdem magni magistri hac in re desiderio favorabiliter annuere volentes, eumque a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, supplicationibus eius nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, eadem praesertim litteras, apostolicam auctoritate, tenore praesentium, innovamus, ita tamen quod non concedantur per praedictum et pro tempore existentem magnum magistrum et quemlibet alium exemptiones ad tempus, vel ad vitam, aut alias cuicumque ad contenta in dictis litteris obligato, et quatenus concessae fuerint, praesertim perpetuae, seu ad vitam, omnino revocentur, et ex nunc

Confirmatio
praedicti do-
creti.

pro revocatis habeantur, quodque in eisdem litteris deleatur dictio *solitas* adiecta dictioni *functiones*, quam nihilominus nos pro deleta ex nunc haberi volumus, perinde ac si eadem dictio *solitas* in illis nunquam apposita fuisset; sicque et non aliter in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac magnum magistrum, consilium, aliaque tribunalia dicti hospitalis, ac S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, et quoscumque alios quavis auctoritate fungentes, nunc et pro tempore existentes, sublata eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari, decernimus.

Contrariorum
derogatio.

§ 4. Non obstantibus omnibus illis, quae in praesertim litteris concessa sunt non obstare, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xvii iunii mdcxlv, pontificatus nostri anno ii.

Dat. die 17 iunii 1646, pontif. anno ii.

LXV.

Confirmatio Brevis sanctissimi domini nostri Urbani Papae VIII circa licentiam alienandi bona immobilia canonicorum regularium congregationis Lateranensis pro summa centum millium scutorum¹.

Innocentius Papa X,
ad futuram rei memoriam.

Alias emanarunt a felicis recordationis Urbano Papa VIII praedecessore nostro

¹ Praedictum Breve refertur verbo tenus in hac Bulla § 1.

litterae in simili forma Brevis, tenoris sequentis, videlicet:

§ 1. *Urbanus Papa VIII, ad futuram rei memoriam.* Ex iniuncto nobis desuper apostolicae servitutis officio ad ea, per quae monasteriorum et aliorum locorum regularium quorumlibet indemnitati, commodis, atque utilitati consulitur, libenter intendimus, ac desuper pastoralis officii nostri partes favorabiliter interponimus, prout conspiciamus salubriter in Domino expedire. Exponi siquidem nobis nuper fecit dilectus filius modernus abbas monasterii B. Mariae de Pace nuncupatae de Urbe, canonicorum regularium congregationis Lateranensis et totius congregationis huiusmodi procurator generalis, quod congregatio praedicta multo aere alieno cum camera nostra apostolica, ratione montium cameralium nonnullorumque censuum pro solvendis montium suorum fructibus creatorum, contracto gravata reperitur; quod quidem aes¹ alienum varias ob causas hactenus dissolvere, ac supradictis oneribus cameralibus satisfacere, aliosque census super dictae congregationis bonis stabilibus de licentia Sedis Apostolicae impositos pro dictis² oneribus extinguere non potuit, nec cum ordinariis redditibus debita, quibus diversa dictae congregationis monasteria premuntur, persolvere posset. Nobis propterea dictus modernus abbas et procurator humiliter supplicari fecit, ut, pro liberanda ab aere alieno aliisque oneribus huiusmodi congregatione praedicta, sibi licentiam et facultatem bona immobilia ad monasteria congregationis huiusmodi spectantia pro summa centum millium scutorum alienandi concedere, aliasque desuper opportune providere de benignitate apostolica dignaremur. Nos igitur, dictae congregationis necessitatibus, quantum cum Do-

Breve Urbani
VIII circa licentiam,
ut in rubrica.

¹ Perperam ed. Main. legit *et pro aes* (R. T.).
² Verba *pro dictis* nos addimus (R. T.).

mino possumus, subvenire, praedictumque abbatem et procuratorem specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, abbatibus generalibus et visitoribus dictae Congregationis Lateranensis nunc et pro tempore existentibus, ut, cum approbatione dilecti filii nostri Francisci S. Laurentii in Damaso diaconi cardinalis Barberini nuncupati, S. R. E. vicecancellarii, nostri secundum carnem ex fratre germano nepotis, bona stabilia dictae congregationis pro summâ centum millium scutorum monetae romanae dumtaxat quibusvis personis meliorem conditionem offerentibus vendere et alienare) ita tamen ut pecuniae ex venditione huiusmodi proveniendae, deductis tamen expensis hac de causâ faciendis, in alios usus, quam extinctionis aeris alieni, quo quodlibet dictae congregationis monasterium gravatum existit, et pro maiori illius utilitate, nullo modo convertantur) libere et licite possint et valeant, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, licentiam concedimus et impertimur. Non obstantibus felicis recordationis Pauli Papae II praedecessoris nostri de rebus Ecclesiae non alienandis, aliisque constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon congregationis et monasteriorum huiusmodi, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel aliâ quavis firmitate roboratis, statutis et consuetudinibus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xx aprilis mdcxxxvii, pontificatus nostri anno xiv.

§ 2. Cum autem, sicut nobis nuper exponi fecit dilectus filius modernus abbas dicti monasterii S. Mariae de Pace ac congregationis praedictae procurator generalis, dilectus etiam filius noster Franciscus tituli S. Laurentii in Damaso presbyter cardinalis Barberinus nuncupatus, cuius approbatio in alienatione bonorum stabilium praedictorum iuxta praeinsertarum litterarum tenorem requiritur, a Romanâ Curia et toto Statu nostro Ecclesiastico absit: nobis propterea idem abbas et procurator generalis humiliter supplicari fecerit, ut in praemissis opportune providere de benignitate apostolicâ dignaremur. Nos igitur, eundem abbatem et procuratorem generalem specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, praeinsertas litteras, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus, ac omnes tam iuris quam facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus; necnon dilecto filio nostro Federico Ss. Viti et Modesti diacono cardinali Sfortiae nuncupato, dictae congregationis apud nos et Apostolicam Sedem comprotectori, facultatem praestandi consensum alienationi huiusmodi, quem dictus Franciscus cardinalis in vim earumdem litterarum adhibere deberet, servatâ aliâs in omnibus et per omnia illarum formâ, eadem auctoritate, tenore praesentium, concedimus

† Aptius lege fecit (R. T).

Confirmatur
praedictum de-
cretum.

et impertimur; decernentes ea, quae cum approbatione dicti Federici cardinalis comprotectoris in executionem dictarum litterarum fient, perinde valida, firma et efficacia existere et fore, ac si cum approbatione dicti Francisci cardinalis facta fuissent,

Causae prae-
servativae.

§ 3. Sicque et non aliter in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, iudicari et definiri debere, ac irritum quoque et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Derogat con-
trariis.

§ 4. Non obstantibus omnibus illis, quae in praeinsertis litteris huiusmodi concessa sunt non obstare, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxxi iulii mdcxlvii, pontificatus nostri anno ii.

Dat. die 31 iulii 1646, pontif. anno ii.

LXVI.

Pro congregatione Cassinensi confirmatio decreti capitularis circa solutionem taxarum.

Innocentius Papa X,
ad futuram rei memoriam.

Prooemium.

Ea, quae pro religiosorum Ordinum quorumcumque felici directione prospereque statu ab eorum superioribus in capitulis generalibus facta et ordinata fuisse noscuntur, ut firma et illibata persistent, libenter, cum a nobis petitur, apostolicae confirmationis robore communimus, prout in Domino conspicimus salubriter expedire.

Motiva.

§ 1. Cum itaque, sicut dilectus filius Ludovicus Balbus, procurator generalis congregationis Cassinensis monachorum

Ordinis sancti Benedicti, nobis nuper exponi fecit, anno superiori capitulares capituli generalis eiusdem congregationis tunc celebrati decreverint, quod ii ex dictae congregationis abbatibus, qui onera cameraria utcumque eorum monasteriorum tangentia procurariae romanae non solvissent, voce activâ in capitulo generali eiusdem congregationis subsequenti privati remaneret; et subinde experientia docuerit, decretum huiusmodi ad consequendum a singulo quoque dictae congregationis monasterio solitas taxas valde proficuum extitisse; proindeque capitulares capituli generalis eiusdem congregationis hocce praesenti anno celebrati ediderint decretum infrascriptum, tenoris qui sequitur, videlicet:

§ 2. « Ut tandem provideatur periculis et damnis imminutibus ob retardationem et omissionem solutionum debitarum per monasteria nostrae congregationis, tam procurariae generali romanae, quam capsae Venetiarum respective, committimus reverendissimo patri procuratori generali, ut a sanctissimo Domino curet per litteras in formâ Brevis prohiberi accessum ad capitulum generale, singulis futuris annis, illis praelatis, et cellerario privationem officii cellerariae, quorum monasteria suis debitis temporibus taxas et annuas debitas, necnon solutiones vel debita nuncupata *conto a parte*, non persolverint, tam ipsi procurariae, quam capsae Venetiarum, et, si contra praesens decretum accesserint ad locum capituli, suspendantur abbates per annum ab administratione abbatiae, nec liceat praedictis reverendissimo patri procuratori et capsario affirmari in suis computis se recepisse pecunias, quas effective non receperint, in virtute sanctae obedientiae ».

Datum Perusii die xxix aprilis mdcxlvii.

§ 3. Idcirco dictus Ludovicus procurator generalis, quo praefata onera came-

Decretum ca-
pitularo.

Confirmat
decretum.

ralia exacte (ut par est) persolvi possint, nobis humiliter supplicari fecit, ut praemissa confirmare de benignitate apostolica dignaremur. Nos igitur, eundem exponentem specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, supplicationibus illius nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, decretum praesertim, apostolica auctoritate, tenore praesentium confirmamus et approbamus, illique inviolabilis apostolicae firmitatis robor adiciamus, ac omnes et singulos tam iuris quam facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus.

Decretum irritans. § 3. Decernentes decretum huiusmodi in eadem congregatione perpetuo observari debere, praesentesque nostras litteras validas, firmas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, sicque per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Contrariis derogat. § 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac ipsius congregationis, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel aliâ quavis firmitate roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum omnium tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis habentes, illis

alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxviii augusti MDCXLVI, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 28 augusti 1646, pontif. anno II.

LXVII.

Impositio decimarum ad summam quatuorcentum millium scutorum pro Republica Veneta¹.

Venerabili fratri Angelo episcopo Ariminensi, moderno et pro tempore existenti nostro et Sedis Apostolicae in dominio Venetorum nuntio,

Innocentius Papa X.

Venerabilis frater, salutem et apostolicam benedictionem.

Prooemium. Sacrosanctae militantis Ecclesiae regimini² per abundantiam divinae gratiae, nullo licet meritorum suffragio, praepositi, inter graves sollicitudines, quibus pro credito nobis apostolicae servitutis officio assidue premimur, ea est praecipua, quam continua pericula atque discrimina, quae a nefario Christi nominis hoste Turcarum tyranno principibus et populis christianis nunquam non impendent, nobis conficiunt. Quapropter, etsi Domini Dei exercituum, qui sponsam suam Ecclesiam sanctam protegit, praesidio potissimum confidamus, cogimur tamen pro debito pastoralis muneris in id omni cogitatione omnique curâ incumbere, ut provisionis nostrae ministerio adhibitis catholicorum principum viribus mala huiusmodi procul a populo cristiano arceantur.

§ 1. Cum vero plus satis constet eundem impium Turcarum tyrannum nihil

¹ Ex Regest. in Secret. Brevium.

² Similem habes tom. XIV, pag. 105 (R. T.).

Motiva.

avidius quaerere quam christianos populos invadere et christianam religionem exterminando abominationem suam plantare et prorogare, eiusque vires, nostris facientibus peccatis, malo nostro admoniti cogamur timere omnique curâ et sollicitudine praecavere; multo magis castra Domini custodire et praemunire nos oportet, hoc praesertim tempore, cum idem Turcarum tyrannus ingentibus mari terraque copiis ditiones nobilissimae Reipublicae Venetorum invaserit. Quae, ut improbis eius conatibus resistere possit, cum magnos sumptus iugiter facere debeat:

Consultur Reipublicae voluntati.

§ 2. Idcirco, felicitis recordationis Clementis VIII et Pauli V, necnon Gregorii XV, ac Urbani VIII, aliorumque Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum vestigiis inhaerentes, eandem Rempublicam, id enixe flagitantem, ecclesiasticis auxiliis prompto libentique animo adjuvandum decrevimus, attendentes non solum nos eius unius saluti, verum etiam multorum, ac omnium Italiae populorum incolumitati consulere, cum ipsa sit magnum totius Italiae munimentum ac firmissimum maris Adriatici propugnaculum.

Spes Summi Pontificis.

§ 3. Quamobrem aequum et rationi consentaneum esse duximus eidem Reipublicae, eorundem Clementis, ac Pauli, necnon Gregorii et Urbani praedecessorum exemplo, subsidio decimarum ex fructibus et redditibus totius cleri eiusdem Status Venetorum pro eisdem usibus ad certum tempus attribuendo subvenire, firmam in Domino fiduciam habentes fore, ut ea Respublica testificatione paternae voluntatis erga se nostrae non solum se se munitam et ad resistendum communi hosti paratam in dies magis conservet, sed etiam illum a suis finibus animose detrudat.

Imponit sexdecim decimas.

§ 4. Nos igitur, istis aliisque gravissimis et iustissimis de causis moti, motu proprio et ex certâ scientiâ ac de apo-

stolicae potestatis plenitudine nostris, tenore praesentium, indicimus et imponimus sexdecim integras decimas omnium et quorumcumque fructuum, reddituum et proventuum quarumcumque ecclesiarum patriarchalium, archiepiscopalium, episcopalium, abbatialium, capitularium et conventualium, prioratum quoque, praepositarum, praepositatum, praeceptoriarum, canonicatum, praebendarum, dignitatum, etiam maiorum ac principalium, personatum, administrationum et officiorum, ceterorumque beneficiorum ecclesiasticorum, cum curâ et sine curâ, secularium, ac S. Benedicti, S. Augustini, Cluniacensium, Cisterciensium, Praemonstratensium, S. Basilii, Silvestrinorum, et, qui proprietates redditusque certos ex privilegio apostolico vel aliis possident, Mendicantium, et quorumvis aliorum Ordinum, utriusque sexus, et congregationum¹, non tamen earum quae inferius descriptae sunt, ac militiarum regularium in universo dominio dictae Reipublicae Venetorum existentium;

§ 5. Ac insuper alias sexdecim decimas omnium et quarumcumque pensionum annuarum super fructibus, redditibus et proventibus supradictis assignatarum et assignandarum, ab omnibus et quibuscumque patriarchis, primatibus, archiepiscopis, episcopis et aliis ecclesiarum praelatis, ceterisque cuiuscumque status, gradus, dignitatis et conditionis personis (exceptis dumtaxat venerabilibus fratribus nostris S. R. E. cardinalibus, necnon dilectis filiis fratribus hospitalis S. Ioannis Hierosolymitani, ac fratribus Mendicantibus praedictis, et insuper² beneficiis ecclesiasticis officio sacrae inquisitionis haereticae pravitatis in dicto dominio instituto unitis, annexis et applicatis, quos cardinales ac

Alias sexdecim imponit.

Cardinalibus et fratribus hospitalis sancti Ioannis orcephitis.

¹ Edit. Main. habet *congregationis* (R. T.).

² Perperam ed. Main. legit *super pro insuper*; vide loc. parall. tom. XIV, pag. 107 a (R. T.).

fratres hospitalis praedicti ac beneficia praedicto inquisitionis officio unita, in totum, fratres vero Mendicantes pro medietate dumtaxat ab eisdem decimis et illarum solutione immunes et exemptos esse volumus et decernimus) ecclesias, monasteria et beneficia, ac pensiones, seu fructus, aut illorum partem huiusmodi in eodem dominio quocumque iure ac titulo obtinentibus et obtenturis, necnon ab universis etiam oeconomis, commendatariis, atque administratoribus perpetuis et temporalibus, usufructuariis similiter fructus omnes vel illorum partem loco pensionum annuarum, vel pensiones et alia huiusmodi iura ex quacumque auctoritate apostolicâ in toto vel in parte reservata habentibus et habituris, sive secularibus, sive quorumcumque Ordinum, congregationum et militiarum praedictorum regularibus, et ab ipsis etiam ecclesiis, capitulis, conventibus, Ordinibus, congregationibus, personis, collegiis, militiis, massis, et locis praedictis quacumque amplissimâ et firmissimâ exemptione et immunitate reali, personali, vel mixtâ, antiquâ et memorabili, pacificâ et continuâ, etiam ex titulo quantumvis oneroso suffultis, integraliter et cum effectu numerandas, persolvendas et consignandas. Uterius¹, supradictis ex causis, ac exemplo Clementis et Pauli, ac Gregorii, necnon Urbani praedecessorum praedictorum adducti, motu, scientiâ et potestatis plenitudine similibus, imponimus et indicimus novem decimas omnium et quorumcumque fructuum, reddituum et proventuum ad Cassinensem, aliâs S. Iustinae de Padua, Lateranensium, Carthusiensium, Montis Oliveti, S. Salvatoris, Camaldulensium, S. Mariae Vallisumbrosae, S. Georgii in Alga Venetiarum, Caelestinorum et S. Hieronymi congregationes, earumque

¹ Perperam edit. Main. absque ullâ interpunctione legit *consignan. ulterius*, etc. (R. T.).

monasteria, abbatiales et conventuales aut alias mensas, prioratus, praeceptorias, praeposituras, beneficia et officia, cum curâ et sine curâ, membra, grangias et alia loca illis annexa in dicto dominio consistentia quovis modo pertinentium¹ (solvendas etiam per ipsas congregationes, eorumque² superiores, abbates, priores, praepositos, conventus, capitula et personas, ultra subsidia montis religionis, seu quatuor centum millium scutorum et quartae partis eorumdem fructuum, reddituum et proventuum, et alia onera, quae per Sedem Apostolicam eis imposita, aut aliâs persolvunt, seu persolvere promiserunt) similiter numerandas et persolvendas et consignandas secundum verum annum valorem fructuum, reddituum et proventuum praedictorum. Et ad hunc effectum (licet felicis recordationis Pius V, nonnullis tunc causis adductus, et Clemens, necnon Paulus et Gregorius, praedecessores praedicti, etiam ex aliis tunc expressis causis, easdem congregationes a decimis super fructibus et redditibus ecclesiasticis deinceps ubivis etiam dominio Venetorum et ex quacumque causâ imponendis liberâs et immunes fecerint) pari motu, scientiâ, auctoritate et de apostolicae potestatis plenitudine, quoad fructus, redditus et proventus ad ipsas congregationes et quamlibet earum in dicto dominio Venetorum spectantes, immunitates, exemptiones, ac omnes et quoscumque contractus, scripturas, conventiones, transactiones, concordias, pacta, instrumenta, obligationes, etiam in formâ camerae apostolicae, et iuramento vel aliâ quavis firmitate roborata, praesertim inter Pium et Clementem, ac Paulum, necnon Gregorium praedecessores praedictos et cameram apostolicam, et pro eâ S. R. E. camerarium, vel thesaura-

¹ Male edit. Main. legit *pertinentia* (R. T.).

² In loco parallelo legitur *earumque* (R. T.).

Nonnullis Ordinibus idem imponit.

rium generalem, aliosve quoscumque tunc existentes, et eiusdem camerae ministros, quantumvis amplâ et sufficienti facultate ad praemissa facienda suffultos, ex unâ, et congregationes ultimodictas, illarumque procuratores, ex alterâ partibus, ac omnia et quaecumque privilegia, indulta, libertates, exemptiones, immunitates, hac de causâ in hunc usque diem eisdem congregationibus, etiam ex causâ et titulo oneroso, concessa, hac vice dumtaxat et ex causis supradictis, suspendimus, ac ipsis congregationibus quoad novem decimas praedictas hac vice ut praefertur suffragari nolumus, illa vero aliâs in suo robore permanere decernimus, ipsasque congregationes ex gravissimis causis praedictis novem decimis huiusmodi oneramus, et¹, quum ceteris secularibus et regularibus clericis personis eiusdem² domini Venetorum sexdecim ut praefertur indixerimus, tali nostrae impositioni acquiescere, ac tacitas et contentas esse volumus.

Universos in hoc iussu comprehendit.

§ 6. Universas vero et singulas personas quavis dignitate vel auctoritate fungentes, tam supradictas ecclesias, monasteria et beneficia quomodolibet obtinentes, ac pensiones, seu fructus, aut earum partem, sibi, ut praefertur, reservatas³ percipientes, quam ultimodictas congregationes, et eorum unumquemque, tam coniunctim quam divisim, ad huiusmodi decimas in octo annis, binas videlicet decimas dumtaxat quolibet anno, et, quoad ultimodictas congregationes, singulas tantum decimas cum unâ octavâ parte alterius decimae, quoad dictos autem fratres Mendicantes singulas similiter decimas quotannis, durante octennio a die nostrae ad summi apostolatus apicem assumptionis, qua⁴ ultima concessio per generalem

¹ Coniunct. et nos addimus (R. T.).

² Male edit. Main. legit *eiusdemque* (R. T.).

³ Male edit. Main. legit *reservatis* (R. T.).

⁴ Perperam edit. Main. legit *quam* (R. T.).

impositionum similium decimarum revocationem a nobis tunc factam expiravit, inchoando, et ut sequitur finiendo, in certis terminis per te praefigendis integre persolvendas efficaciter teneri et vere obligatos esse, iisdemque pensionariis, aut eorum alicui, pensiones annuas praedictas quantumlibet exemptas, et sub quibusvis obligationibus, etiam in formâ camerae, et iuramento etiam de non contraveniendo, et forsâ de non impetrando gratias nostras contra eos, et de non utendo concessis, firmatas, aut aliâs vallatas, et forsâ aliis cautelis et decretis munitas, causam donationis super eisdem fructibus et pensionibus etiam medio cedularum banchi seu in formâ depositi habentibus, et intra octo annos praedictos habituris (etiâsi ipsi a quibus pensiones huiusmodi solvendae sunt iuri et actioni petendae et retinendae portionis aut ratae partis pensionarios tangentes iureiurando renunciarint) ulla¹ privilegia aut indulgentias, sub quacumque verborum formâ aut expressione conceptâ, quoad hoc nullatenus suffragari volumus. Sicque et non aliter, in praedictis omnibus et singulis per² quoscumque iudices et commissarios, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac sanctae Romanae Ecclesiae cardinales, in quavis causâ et instantiâ, sublata eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari ac definiri debere, ac irritum et inane quidquid secus super his a quocumque, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari, decernimus.

§ 7. Ut autem huiusmodi decimae facilius exigantur, fraternitatem tuam, ac venerabilem fratrem patriarcham Venetiarum, et dilectum filium Hieronymum electum Madaurensem, pro tempore existentes, ad dictas decimas exigendas, du-

¹ Male ed. Main. legit *ullo pro ulla* (R. T.).

² Praeposit. *per nos addimus* (R. T.).

Constituantur collectores et exatores decimarum.

cique et dominio praefatis, sive eius ministris ad id specialiter deputatis, statim nullā interpositā morā, et sine aliquā prorsus diminutione, retentione aut detractioe, etiam non detractis quinque pro centenario camerae nostrae praedictae in exactione talium decimarum applicari consuetis, integre consignandas, earumdem decimarum collectores et exactores per praesentes constituimus et deputamus, ac tibi et patriarchae Venetiarum ac electo Madaurensi, pro onere quod in exactione decimarum huiusmodi sustinebitis, quatuor millia scuta auri in auro ex eisdem decimis detrahenda, et illorum medietatem inter vos¹ pro aequali portione et quolibet anno eiusdem octennii pro ratā distribuendam et dividendam, reliquam vero medietatem subcollectoribus et aliis exactoribus ac procuratoribus ad easdem decimas colligendas deputatis, etiam quolibet anno pro ratā, habitā ratione laboris et amplitudinis cuiuscumque civitatis et dioecesis, loco salarii seu stipendii et mercedis assignandam et distribuendam (ita tamen, ut non quotannis² integra summa eorumdem quatuor millium scutorum, pro ratā quolibet anno, detrahatur, ac tam vos et quilibet vestrum, quam ipsi subcollectores et alii praefati, ratione fructuum ecclesiarum, quibus nunc praesesse dignoscimini, aut in posterum praefici, vel beneficiorum obtentorum, aut quae obtinere, necnon fructuum et pensionum reservatorum et assignatarum,³ quos et quas vobis assignari posthac contigerit, decimas ipsas pro vestra et illorum ratā, et illorum quemlibet tangente, integre et realiter persolvere omnino teneamini, et dictā assignatione et distributione contenti esse debeatis, nec quidquam aliud vos

¹ Ed. Main. legit *inter vivos* pro *inter vos* (R. T.).

² Supple ex loco parallelo huiusmodi quatuor millia scuta, sed in toto octennio.

³ Adde partic. *aut* (R. T.).

et vestrum quilibet⁴ praetendere possitis⁵ tibi et aliis praedictis a dictis patriarchis, archiepiscopis, episcopis, electis, administratoribus, commendatariis, abbatibus, prioribus, praepositis, capitulis, conventibus et aliis personis (supra expressis exceptis) easdem decimas, ut praefertur per nos impositas, petendi, exigendi et colligendi, eisque⁶, tam in genere, quam nominatim et in specie, ut illas solvant, sub privationis beneficiorum ecclesiasticorum per eos quomodolibet obtentorum, aliisque prout nobis⁴ videbitur poenis, etiam pecuniariis, ac demum per sententias et censuras ecclesiasticas mandandi⁵ et praecipendi, ac, pro earumdem decimarum faciliore exactione, unum vel plures subcollectores (qui, si in dignitate ecclesiastica constituti sint, pari ac tu, vigore praesentium, facultate fungantur), per locorum Ordinarios in quacumque civitate et dioecesi et loco sibi subiecto pro tempore deputatos, approbandi; et si quis ex ipsis Ordinariis intra aliquem brevem terminum vestro arbitrio praefigendum viros idoneos ad id deputare neglexerit, tibi, etiam sine illorum consensu, tuo arbitrio illos libere deputandi, et deputatos amovendi, aliosque eorum loco, toties quoties tibi videbitur, substituendi et subrogandi, ac solvere recusantes et differentes, et generaliter contradictores quoslibet et rebelles, et ne decimae huiusmodi solvantur persuadentes directe vel indirecte, per ipsas censuras ecclesiasticas, et alia opportuna iuris et facti remedia, appellatione postpositā, compescendi⁶, auxiliumque brachii secularis contra eos ad hoc, si

¹ Male edit. Main. legit *quemlibet* (R. T.).

² Supple *assignamus*; ac (R. T.).

³ Perperam edit. Main. legit *eis quae* pro *eisque* (R. T.).

⁴ Forsan legendum *vobis* (R. T.).

⁵ Pessime edit. Main. legit *moderandi* pro *mandandi* (R. T.).

⁶ Male ed. Main. legit *compescendo* (R. T.).

opus fuerit, invocandi, solventes vero de solutis quietandi et liberandi, a censuris et poenis, quas dictā occasione quomodolibet incurrerint, absolvendi, et generaliter omnia alia et singula in praemissis et circa ea quomodolibet necessaria faciendi, ordinandi, mandandi et exequendi, plenam et liberam, auctoritate¹ et tenore praedictis, facultatem concedimus et potestatem.

§ 8. Non obstantibus regulā nostrā de non tollendo iure quaesito, ac aliis quibusvis apostolicis, ac in provincialibus et synodalibus conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, ceterisque contrariis quibuscumque;

§ 9. Aut si ipsis patriarchis, archiepiscopis, episcopis, electis, administratoribus, commendatariis, abbatibus, prioribus, praepositis, capitulis, conventibus, congregationibus et aliis personis praedictis, vel quibusvis aliis, communiter vel divisim, ab eadem sit Sede indultum, quod interdicti, suspendi vel excommunicari non possint¹ per litteras apostolicas non facientes plenam et expressam ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem; et quibuslibet aliis privilegiis et exemptionibus, etiam in corpore iuris clausis, ac litteris apostolicis, quibuscumque dignitatibus seu Ordinibus, specialiter vel generaliter, sub quacumque verborum formā expressis², etiamsi motu proprio, ac de apostolica plenitudine, et consistorialiter, ac etiam in vim contractus emanaverint, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio habenda esset; quae eis quoad praemissa nolumus in aliquo suffragari.

¹ Male ed. Main. legit *auctoritatem* (R. T.).

² Edit. Main. habet *possit* (R. T.).

³ Vel legendum vel addendum *concessis* (R. T.).

§ 10. Volumus autem quod, iuxta ordinationem a Concilio Viennensi super hoc editam, calices, libri et alia ornamenta ecclesiarum, monasteriorum, beneficiorum et aliorum piorum locorum divino cultui dicata ex causā pignoris vel aliā occasione solutionis decimarum huiusmodi nullatenus capiantur, distrahantur, vel occupentur;

§ 11. Quodque praesentium litterarum transumptis, tuo vel alterius praelati ecclesiastici sigillo et publici notarii subscriptione munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra ubique adhibeatur, quae ipsis originalibus litteris adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XIX septembris MDCXLVI, pontificatus nostri anno II¹.

Dat. die 19 septembris 1646, pontif. an. II.

LXVIII.

Committit vicelegato Avenionensi, ac archiepiscopis, episcopis et aliis locorum Ordinariis, ut cogant redire ad suos Ordines illos regulares, qui ultra montes temere ad Ordinem Sancti Spiritus transierunt².

Innocentius Papa X.
ad futuram rei memoriam.

Iniuncti nobis divinitus apostolici muneris ratio postulat, ut regularium Ordinum in Ecclesiā catholicā pie institutorum decori disciplinaeque regularis conservationi consulamus, ac personarum religiosarum, quae de eo, in quo professionem emisissent, ad alium Ordinem, non arctioris observantiae zelo, sed liberioris vitae cupiditate transeunt, temeritatem coërceamus, prout conspiciamus in Domino salubriter expedire.

¹ Legendum foret *anno III* (R. T.).

² Ex Regest. in Secret. Brev.

Motiva.

§ 1. Cum itaque, sicut nobis nuper, pro parte dilectorum filiorum fratrum et religiosorum Ordinis Sancti Spiritus sub regula sancti Augustini, expositum fuit, aliàs et sub die xvii mensis februarii MDCXLV a venerabilibus fratribus nostris S. R. E. cardinalibus negotiis episcoporum et regularium praepositis emanaverit quoddam decretum contra male translato et receptos absque suorum superiorum legitimam licentiam de alijs Ordinibus et Religionibus in dictum Ordinem Sancti Spiritus a quibusdam pro generalibus dicti Ordinis ultra montes se gerentibus, vigore cuiusdam privilegii praedicto Ordini Sancti Spiritus a felicitis recordationis Alexandro Papa IV praedecessore nostro concessi, et postea a pluribus Romanis Pontificibus etiam praedecessoribus nostris revocati, quod fuit et est in grave ipsorum exponentium et Ordinis Sancti Spiritus huiusmodi damnum et praeiudicium, non sine maximo aliorum religiosorum et secularium scandalo: nobis propterea exponentes praedicti humiliter supplicari fecerunt, ut desuper opportune providere de benignitate apostolicam dignatemur.

Irritat et revocal.

§ 2. Nos igitur, eorumdem exponentium votis hac in re annuere et opportunum in praemissis remedium adhibere volentes, et singulares ipsorum exponentium personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, de eorumdem cardinalium (qui, audito dilecto filio commendatore generali archiepiscopalis Sancti Spiritus in Saxia de Urbe, rem huiusmodi mature discussissent) consilio, dilecto pariter filio nostro et Apo-

stolicae Sedis in civitate et Statu nostro Avenionensi vicelegato, necnon venerabilibus fratribus archiepiscopis ac episcopis et aliis locorum Ordinariis, ad quos spectat, per praesentes committimus, ut, per cuncta loca ipsorum iurisdictionis, omnibus iuris remediis, ac etiam per ecclesiasticas censuras, quatenus opus fuerit, regulares quoscumque, qui, dimisso habitu Ordinis in quo professi sunt, praenominatum Sancti Spiritus ultra montes, ut supra, susceperunt, ad reassumendum habitum nulliter dimissum et ad redeundum ad claustra sui Ordinis auctoritate nostram apostolicam cogant et compellant, similemque transitum in futurum sub poenis benevisis eadem auctoritate prohibeant, salva semper auctoritate congregationis praedictorum cardinalium.

§ 5. Non obstantibus praemissis, ac apostolicis, et in universalibus provincialibusque et synodalibus conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, necnon quorumvis Ordinum, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate aliam roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 4. Volumus autem, ut praesentium transumptis, etiam impressis, manu notarii publici subscriptis, et sigillo alicuius personae in dignitate ecclesiastica constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra habeatur, quae praesentibus haberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Contraria quaecumque tollit.

Transumptis fides habeatur.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxv septembris MDCXLVI, pontificatus nostri anno II¹.

Dat. die 25 septembris 1646, pontif. anno II.

LXIX.

Confirmatio admissionis catholicorum Cantonis Glaronae in Helvetia ad participationem indulti nominandi ad beneficia ecclesiae oppidi Episcopice Moguntinae diocesis².

Innocentius Papa X,
ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

Romanum decet Pontificem illos christifideles, qui, inter haereticos constituti, impiis eorum erroribus sese contaminari non patiuntur, sed in avita catholica religione Sedisque Apostolicae obedientiam et devotione constanter perseverant, et pro eiusdem religionis defensione, cum opus est, sanguinem fundere non detractant, specialibus favoribus et gratiis prosequi, ut ipsi hoc beneficio devincti, et ceteri eorum exemplo, ad promerendam eiusdem Sedis munificentiam in dies magis excitentur.

Motiva Constitutionis.

§ 1. Aliàs siquidem pro parte tunc existentium scultetorum et senatus quinque Cantonum Helvetiorum catholicorum, videlicet, Lucernae, Uraniae, Svitiae, Subsilvaniae et Tugii, Constantiensis dioecesis, provinciae Moguntinae, felicitis recordationis Paulo Papae V praedecessori nostro exposito, quod cum haeretici³ plurima oppida et insignes ecclesias ac praecleara monasteria occupassent, ac sui iuris fecissent, et inter alia oppidi⁴ Episcopice cellae, aliàs Biscozellae vulgo nuncupatae, illiusque collegiatam ecclesiam ditionis

temporalis scultetorum et senatus praedictorum per integrum triennium occupata detinuissent, eorumdemque scultetorum maiores, et senatus huiusmodi, sumptis armis, ac insigni divinitus relata victoria, oppidum et ecclesiam huiusmodi, sicut et alia sudore et sanguine suo pristinae libertati restituissent; aliqui Romani¹ praedecessores nostri eorumdem scultetorum praedecessoribus eorumque successoribus et senatui huiusmodi, ut dictae ecclesiae dignitates, etiam principales, ac canonicatus et praebendae², et forsitan alia beneficia et officia in ea consistentia, eorum pro tempore occurrente vacatione, per dilectos filios capitulum eiusdem ecclesiae dumtaxat, ad electionem seu nominationem aut praesentationem tunc et pro tempore existentium scultetorum et senatus huiusmodi, personis idoneis eiusdem ditionis conferri deberent, perpetuis futuris temporibus concesserant et indulserant; et licet ab inde et ab illo recuperationis tempore dignitates ac canonicatus et praebendae aliaque beneficia et officia ecclesiae huiusmodi per illius capitulum, ad eandem electionem seu nominationem et praesentationem sicut praefertur, sine ulla interruptione et impedimento eoque conferri consueverant, quia tamen sculteti et senatus praedicti de indulti seu gratiae concessionum huiusmodi litteris, ob earum inter tot calamitates combustionem seu aliam disperditionem, docere nequibant, idem Paulus praedecessor ius eligendi seu nominandi aut praesentandi et respective conferendi huiusmodi (ita tamen quod electio seu nominatio ad dignitatem eiusdem ecclesiae principalem Romano Pontifici pro tempore existente tantum fieri, et ab eo institutio seu confirmatio obtineri posset et deberet) approbavit et confirmavit, et aliàs prout in

¹ Potius lege anno III (R. T.).

² Ex Regest. in Secret. Brev.

³ Male edit. Main. legit *haereticis* (R. T.).

⁴ Videtur legendum *oppidum* (R. T.).

¹ Deest vox *Pontifices* (R. T.).

² Male edit. Main. legit *praebendas* (R. T.).

eiusdem Pauli praedecessoris litteris sub plumbo desuper expeditis, quarum tenores praesentibus pro expressis haberi volumus, uberius continetur.

Catholici Cantones Glaronae in Helvetia admittuntur ab aliis quinque Cantionibus ad participationem ut in rubrica.

§ 2. Cum autem, sicut pro parte dilectorum filiorum catholicorum Reipublicae Glaronensis, unius ex Cantionibus catholicis Helvetiorum praedictorum, nobis nuper expositum fuit, ipsi apud quinque Cantones praedictos insteterint, ut eos ad participationem indulti eligendi seu nominandi aut praesentandi huiusmodi admittere valent¹, dictique quinque Cantones Glaronae² huiusmodi eiusdem indulti participes, perinde ac si a principio in illius concessionem ac dictis litteris Pauli praedecessoris praedicti comprehensi essent, fecerint, cum eâ declaratione, quod penes ipsos catholicos dicti Cantionis Glaronae, ad primum quod vacaverit beneficium canonicatus ecclesiae praedictae, eligendi seu nominandi aut praesentandi ius foret, si tamen tunc temporis habilem et sufficientem ad talia beneficia habeant, quod etiam in futurum observari debebit, ut is, quem taliter promovebunt, civis Glaronensis sit, ac cum eâ conditione, ut in nullo dictis litteris vel quinque Cantionibus praefatis praeiudicetur, sed in eo quem ipsi constituerunt ordinis successu permaneant, et aliâs prout in scripturis desuper confectis plenius dicitur contineri:

Supplicatur pro confirmatione apostolica.

§ 3. Nobis propterea eorundem catholicorum Cantionis Glaronae huiusmodi nomine fuit humiliter supplicatum, ut praemissa, quo firmiter subsistant, apostolicâ auctoritate confirmare de benignitate apostolicâ dignaremur.

Confirmatio praedictae admisionis.

§ 4. Nos igitur, exponentibus praefatis specialem gratiam facere volentes, eorumque singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et inter-

dicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, admissionem eorundem catholicorum Cantionis Glaronensis praefati ad participationem indulti et litterarum huiusmodi per dictos alios quinque Cantones ut praefertur factam, ac desuper confectas scripturas prout illam concernunt, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, servatâ tamen in omnibus et per omnia indulti et litterarum huiusmodi formâ, perpetuo confirmamus et approbamus, illisque perpetuae et inviolabilis apostolicae firmitatis vim et robur adiicimus, ac omnes et singulos tam iuris quam facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus.

§ 6. Decernentes praesentes litteras validas, firmas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac dictis catholicis perpetuo plenissime suffragari, sicque et non aliter in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac sanctae Romanae Ecclesiae cardinales, etiam de latere legatos, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane quidquid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 7. Non obstantibus omnibus illis, quae in praefatis litteris concessa sunt non obstare, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XXIII octobris MDCXLVI, pontificatus nostri anno III.

Dat. die 23 octobris 1646, pontif. anno III.

¹ Videtur vellent pro valent esse legend. (R. T.).
² Deest Cantionis catholicos (R. T.).

Decretum irritans.

Contraria removet.

LXX.

Prohibetur conservatoribus et prioribus capitum regionum Urbis ac officialibus et cappellanis populi romani, sub poenâ indignationis, quod imposterum possint mutare nec commodare cuiquam aliquid etiam minimum ex mobilibus et suppellectilibus dicti populi; et prohibitio huiusmodi notificari debeat singulis magistratibus in ingressu eorum officii¹.

Innocentius Papa X,
ad perpetuam rei memoriam.

Prohibetur conservatoribus et prioribus dictis ut in rubrica.

§ 1. Conservationi et manutentioni rerum et bonorum mobilium et suppellectilium palatii Capitolini, quantum cum Domino possumus, consultum esse cupientes, ne de cetero camerae almae Urbis nostrae conservatores ac priores capitum regionum dictae Urbis necnon officiales et cappellani populi romani, nunc et pro tempore existentes, sub indignationis nostrae poenâ, neve magister domus etiam pro tempore existens eiusdem palatii, etiam iussus et mandatum habens ab eisdem conservatoribus, sub amissionis eius officii ac refectionis damnorum poenis respective eo ipso absque ullâ aliâ declaratione per contrafacientes incurrendis, quoquo modo, ac sub quovis praetextu, causâ vel ingenio, cuius personae quantumvis privilegiatae aliquod etiam minimum ex mobilibus seu suppellectilibus existentibus in eodem palatio, aut argenteis pro usu cappellae inservientibus, mutuare aut commodare ullatenus possint vel debeant, audeantve seu praesumant, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, interdicimus et prohibemus.

Proscribitur notificatio huius prohibitionis.

§ 2. Volumus autem, quod prohibitio huiusmodi omnibus et singulis magistratibus dicti populi in ingressu eorum officii per procuratorem fiscalem pro tempore

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

existentem eiusdem populi romani notificetur.

§ 3. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac camerae et Urbis praefatarum, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statulis et consuetudinibus, stylis, usibus et naturis, necnon reformationibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XXIII novembris MDCXLVI, pontificatus nostri anno III.

Dat. die 23 novembris 1646, pontif. anno III.

LXXI.

Declaratio, quod Brevia, a nonnullis religiosis religionis Pauperum Matris Dei Scholarum Piarum obtenta ad effectum assumendi habitum presbiterorum secularium, nisi illis utantur infra quatuor menses, censeantur revocata¹.

Innocentius Papa X,
ad futuram rei memoriam.

Aliâs, postquam nos, iustis ex causis adducti, religiosis religionis Pauperum Matris Dei Scholarum Piarum nuncupatis, etiam professis, tam sacerdotibus quam

¹ Hic sanctissimus Pontifex reduxit in Congregationem religionem Pauperum Matris Dei Scholarum Piarum, ut apparet supra Const. LVIII, *Ea quae pro felici*, pag. 459, ubi indicavi tibi pleraque circa regimen huius congregationis.

Contrariorum derogatio.

Exordium.

laicis, sive ut vocant operariis, facultatem transeundi ad quamcumque aliam religionem ab hac Sancta Sede approbatam, etiam laxiorem, in qua benevolos invenissent receptores, concesseramus, dictosque religiosos et eorum domos, scholas et loca quaecumque omnimodae Ordinariorum locorum iurisdictioni subiecimus, ac eandem religionem in congregationem similem instituto Congregationis Oratorii in ecclesia S. Mariae in Vallicella nuncupata de Urbe erectae, absque ulla votorum emissionem, reduxeramus; postmodum, per nonnullos ex religiosis huiusmodi successively nobis exposito, quod ipsi habebant unde se extra domos regulares praedictae religionis alere poterant, proptereaque habitum presbyteri secularis assumere, in eoque quoad vixissent extra praedictam religionem illiusque domos, sub Ordinariorum respective obedientia, permanere posse desiderabant:

§ 1. Nos, certis tunc expressis, eorumdem religiosorum exponentium huiusmodi originariis et seu aliis locorum Ordinariis dedimus in mandatis, ut, constituto sibi prius, quod quilibet ex dictis religiosis haberet, ut praefertur, unde se extra dictam religionem eiusque domos regulares vivere² posset, eisdem religiosis et eorum singulis assumendi habitum presbyteri secularis, in eoque extra dictam religionem illiusque domos sub Ordinariorum locorum, ubi pro tempore commorarentur, obedientia quoad vixissent permanendi licentiam auctoritate nostra apostolica concederent, et alias prout in diversis nostris in simili forma Brevis desuper expeditis litteris, quarum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis haberi volumus, plenius continetur. Cum autem, sicut nomine religiosorum domus regularis S. Pantaleonis de eadem Urbe religionis prae-

¹ Forsan causis legend. vel addend. (n. r.).

² Potius lege alere, ut supra (n. r.).

dictae nobis nuper expositum fuit, pro bono eiusdem religionis expediat, ut illi religiosi, qui licentiam habitum praedictum presbyteri secularis assumendi a nobis obtinuerunt, litteras in simili forma Brevis desuper ut praemittitur expeditas quamprimum debitaee executioni demandari faciant, aut illis renuntient: idcirco nobis iidem domus praedictae religiosi humiliter supplicari fecerunt, ut in praemissis opportune providere de benignitate apostolica dignaremur.

§ 2. Nos igitur, eosdem exponentes specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, quod omnes et singuli dictae religionis religiosi, qui hactenus a nobis licentiam assumendi habitum presbyteri secularis per praedictas nostras in eadem forma Brevis litteras obtinuerunt ut praemittitur, infra quatuor menses, a die faciendae ut infra dicitur publicationis praesentium numerandos, litteris nostris praedictis omnino utantur et illas debitaee executioni demandari faciant, alioquin elapsis quatuor mensibus huiusmodi litterae praedictae nullae, irritae ac revocatae sint et esse censeantur eo ipso, apostolica auctoritate, tenore praesentium earumdem, statuimus, mandamus et ordinamus.

§ 3. Decernentes easdem praesentes litteras validas, firmas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros, effectus sortiri et obtinere,

§ 4. Sicque per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum

Irritat et revocat post quatuor menses.

Clausulas praeservativas addit.

Clausula sublat.

palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, irritumque et inane quidquid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Derogat contrariis.

§ 5. Non obstantibus omnibus et singulis illis, quae in eisdem litteris voluimus non ob stare, ceterisque contrariis quibuscumque.

Affigi et publicari mandat.

§ 6. Volumus autem, quod praesentes litterae in valvis ecclesiae Lateranensis ac basilicae Principis Apostolorum et in acie Campi Florae de Urbe publicentur et affigantur, quae sic publicatae et affixae omnes et singulos, quos illae concernunt, tam in Romanam curiam quam extra eam arceant et afficiant, ac si eorum unicuique personaliter intimatae fuissent;

Transumptis credi iubet.

§ 7. Quodque earumdem praesentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo alicuius personae in dignitate ecclesiastica constitutae munitis, eadem prorsus ubique fides adhibeatur, quae adhiberetur praesentibus, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die IV decembris MDCXLVI, pontificatus nostri anno III.

Dat. die 4 decembris 1646, pontif. anno III.

LXXII.

Deputatio vicelegati Avenionensis in commissarium apostolicum pro componendis differentiis vertentibus inter subditos comitatus Venaissini et principatus Araithensis super confinibus¹.

Dilecto filio magistro Laurentio Corso, in utraque signatura nostra referendario, Innocentius Papa X.

Dilecte fili, salutem et apostolicam benedictionem.

Exponit causam Constitutionis.

§ 1. Cum ad componendas differentias, quae, ut accepimus, inter comitatum no-

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

strum Venaissinum et principatum Araithensem seu Araithensem super confinibus eorumdem comitatus et principatus vertuntur, personam fide, prudentia, doctrina, integritate et experientia praestantem, quae cum persona seu personis ad hunc effectum a principatu praedicti deputata seu deputatis vel deputanda seu deputandis conveniat, ipsasque differentias amicabiliter concordari curet, deputare decreverimus; idcirco, de fide, doctrina et in rebus agendis solertia et integritate tua plurimum in Domino confisi, te, qui etiam dilecti filii nostri Camilli S. Mariae in Domnica diaconi cardinalis Pamphili nuncupati, nostri secundum carnem ex fratre germano nepotis, ac in nostris civitate Avenionensi et comitatu praedicto Venaissino in spiritualibus et temporalibus vicarii generalis, necnon in illis, ac in Viennensi, Arelatensi, Ebredunensi, Aquensi et Narbonensi provinciis, ac illis adiacentibus civitatibus, terris et locis, nostri et Sedis Apostolicae de latere legati, vicelegatus existis, in nostrum et Sedis praedictae ad praemissa peragenda commissarium, ut in rem praesentem te conferas, cum facultate et auctoritate omnia et singula, quae ad huiusmodi differentias¹ amicabiliter concordandas pro eiusdem Sedis honore et praedicti comitatus nostri dictique principatus communi quiete et commodo expedire cognoveris, faciendi, gerendi et exequendi, necnon terminos inter comitatus et principatus huiusmodi, in locis a te et deputato seu deputatis aut deputando vel deputandis ab eodem principatu declarandis, designandi et constituendi, necnon unum seu plures commissarium seu commissarios ad praemissa, seu eorum aliqua, cum praedicta seu limitata facultate, toties quoties opus erit, substituendi et subdelegandi, auctoritate apostolica, te-

Commissarium eligit.

¹ Male edit. Main. legit *differentia* (n. r.).

nore praesentium, constituimus et deputamus, ac tibi pro praemissis tractandis et conficiendis ius et auctoritatem necessariam et quomodolibet opportunam praesentes concedimus, tribuimus et impertimur, et quidquid per te, seu a te substituendis vel delegandis¹, cum personam seu personis a dicto principatu ut praefertur deputata vel deputatis ac deputanda seu deputandis, circa praemissa concorditer actum gestumque fuerit, ratum et gratum nos habituros decernimus. In contrarium facientibus non obstantibus quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die VII decembris MDCXLVI, pontificatus nostri anno III.

Dat. die 7 decembris 1646, pontif. anno III.

LXXIII.

Facultas et privilegia concessa suis cappellae pontificiae cappellanis.

**Innocentius Papa X,
ad perpetuam rei memoriam.**

Grata familiaritatis obsequia², quae dilecti filii Alexander Brunacchius, civitatis Castellanae; Horatius Bovius, Ferentinae, Franciscus Antonius Porticella, in sacra theologia magister, Berensis; Sebastianus Francus, iuris utriusque doctor, Anagninae; Ioannes Dominicus de Rubeis, iuris utriusque doctor, Materanensis; et Ioannes Antonius Barnabaeus, Perusinae, civitatum seu dioecesium respective, presbyteri, moderni cappellae nostrae pontificiae cappellani familiares nostri, nobis et Apostolicae Sedi hactenus impenderunt et adhuc sollicitis studiis impendere non desistunt, necnon vitae ac morum honestas aliaque

¹ Aptius lege substituendos... delegandos (R. T.).

² Similem formam concessionum vide in Constit. VI, Gregorii XV, tom. XII, pag. 510 seq. (R. T.).

laudabilia probitatis et virtutum merita, quibus eorum personas tam familiari experientia quam etiam fide dignorum testimoniis iuvare percepimus, nos inducunt, ut illis reddamur ad gratiam liberales.

§ 1. Hinc est quod nos, volentes illos specialibus favoribus et gratiis prosequi, eosque a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutos fore censentes,

§ 2. Motu proprio, non ad supradictorum Alexandri, Horatii, Francisci Antonii, Sebastiani, Ioannis Dominici, ac Ioannis Antonii, vel alicuius ipsorum, aut aliorum pro eis nobis super hoc oblatae petitionis instantiam, sed de mera nostra deliberatione, ac certa scientia, apostolica auctoritate, tenore praesentium, Alexandrum, Horatium, Franciscum Antonium, Sebastianum, Ioannem Dominicum et Ioannem Antonium praedictos, et illorum singulos, in nostros et Apostolicae Sedis notarios recipimus, ac sacri palatii et aulae Lateranensis comites, sine tamen dilectorum filiorum notariorum de numero participantium praeiudicio, necnon nobiles romanos, et Urbis Romae omniumque et singularum aliarum civitatum, terrarum et locorum sanctae Romanae Ecclesiae mediate vel immediate subiectorum cives creamus et constituimus, ac in numerum et consortium aliorum nostrorum et eiusdem Sedis notariorum, necnon palatii et aulae comitum, ac nobilium romanorum, aliorumque civium civitatum et oppidorum praedictorum referimus et conscribimus, ipsisque, etiamsi habitum et rochetum notariorum dictae Sedis iuxta decretum Lateranensis Concilii novissime celebrati non deferant, aut civitates hu-

Liberat cappellanos pontificios a quacumque censura.

Privilegia eisdem concessa numerantur.

iusmodi non incoluerint, nec unquam in eisdem civitatibus domicilium habuerint, ut omnibus et quibuscumque privilegiis, facultatibus, exemptionibus, immunitatibus, libertatibus, favoribus, gratiis et indultis, quibus ceteri omnes notarii nostri, etiam de numero participantium, necnon comites et nobiles, ac cives originarii, etiam in dignitatibus, beneficiorum ecclesiasticorum et secularium, etiam ex personis romanorum originariorum vacantium, assequutione et exercitio, tam in Urbe, quam civitatibus praedictis, ac aliis, ubique locorum et gentium, necnon sessionem et conventum¹, utuntur, potiuntur et gaudent, ac uti, potiri et gaudere poterunt quomodolibet in futurum, non solum ad illorum instar, sed pariformiter et aequè principaliter, ac si privilegia, facultates, exemptiones, gratiae et indulta pro ipsis emanassent (citra tamen exemptiones a Concilio Tridentino sublatae, ita ut nedum quoad criminalia, sed etiam quoad civilia subiaceant Ordinariis, ac, circa facultates legitimandi, ad gradus promovendi, ac notarios seu tabelliones creandi, aliaque huiusmodi privilegia a notariis Sedis Apostolicae et comitibus palatinis praetensa, ut illis supranominati cappellani familiares nostri nullibi uti valeant, ac irritum et inane existat, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari), uti, potiri et gaudere, ac in omnibus et singulis apostolicis, aliisque litteris, instrumentis et scripturis publicis et privatis, deinceps eorum nomine conficiendis, sese notarios, comites et nobiles, ac de nobili genere ex utroque parente creatos,

§ 3. Necnon romanos et aliarum civitatum cives, ut libuerit, inscribere, et se

Ius civium in quacumque urbe eisdem tradit.

¹ Comma istud nec non sessionem et conventum me non intelligere fateor; in loco parallelo legitur sessionum et conventuum (R. T.).

illis subscribere valeant; ac pro veris et non fictis notariis, comitibus et nobilibus, ac civibus habeantur, nihilque qualecumque illud fuerit cum iis expressionibus subreptitium, obreptitium, aut invalidum, sed illud idem efficax in omnibus et per omnia censeatur.

§ 4. Ad haec, cum eisdem, ut quacumque duo dissimilia, vel simplicia similia, sub singulis tribus tectis quarumcumque trium cathedralium, etiam metropolitanarum, aut aliarum ecclesiarum consistentia, etiamsi unum ex illis omnibus cum cura, aut dignitas, etiam maior et principalis, canonicatus et praebenda, personatus, administratio, vel officium fuerit, et ad dignitatem, personatum, administrationem vel officium huiusmodi consueverit quis per electionem assumi, eique cura etiam iurisdictionalis imminuat animarum, si eis aliis canonice conferantur, aut eligantur, praesententur, vel aliis assumantur ad illa, et instituantur in eis, recipere, et dummodo illa omnia, uno excepto, personalem residentiam non requirant, insimul quoad vixerint retinere;

§ 5. Necnon etiam, quamdiu nobis inservierint tantum, in beneficiis ecclesiasticis, non tamen parochialibus vel curam animarum parochianorum habentibus, per eos pro tempore obtentis, etiam de iure, statuto, fundatione, vel privilegio personalem residentiam requirentibus, etiamsi dignitates in metropolitanis, vel in cathedralibus maiores, et in collegiatis ecclesiis huiusmodi principales fuerint, personaliter residere non teneantur, nec ad id per locorum Ordinarios, seu ecclesiarum earundem capitula, aut quosvis alios, ad residendum interim in illis inviti compelli possint, omnesque et singulos illorum beneficiorum obtentorum fructus et

Quod possint retinere officia quoad vixerint.

Fructus beneficiorum poterunt percipere, licet personaliter non resident.

¹ Praeposit. in nos addimus (R. T.).

redditus durante servitio praedicto cum eâ integritate (distributionibus quotidianis dumtaxat exceptis) cum qua illos perciperent, si in eisdem ecclesiis sive locis personaliter residerent, percipere, exigere et levare, proviso tamen per eos, ut onera eisdem dignitatibus et beneficiis quovis modo incumbentia congrue supportentur;

Alia privilegia quibus frui poterant.

§ 6. Necnon, etiamsi presbyteri fuerint, ac dignitates et officia obtinuerint, leges et iura civilia¹ etiam publice in scholis et universitatibus studiorum generalium ad quinquennium dumtaxat, dummodo iidem trigesimum aetatis annum non exceaserint, audire, ac, si habiles et sufficientes reperti fuerint, etiam ad doctoratus gradum in huiusmodi facultate se promoveri facere, ipsaque iura etiam publice docere, atque iudicis, advocati et procuratoris officium in causis ecclesiasticis et civilibus tantum exercere libere et licite possint et valeant, de specialis dono gratiae dispensamus.

Poenam aliquorum delictorum pro cappellanis irritat.

§ 7. Liceat quoque ipsis, ac eorum singulis, aliquem idoneum et Ordinario loci approbatum presbyterum secularem, vel cuiusvis Ordinis regularem, in suum eligere confessorem, qui, vitâ² eis comite, eos et ipsorum singulos a quibusvis excommunicationis, sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, et per eos incurris, et quibus ipsos pro tempore illaqueari contigerit, etiamsi absolutio ad nos et successores nostros Romanos Pontifices pro tempore existentes specialiter vel generaliter reservata existat, ac in quorumcumque votorum³ et Ecclesiae praecceptorum transgressionibus, homicidii ca-

¹ Improbe edit. Main. habet *legere, ut iura civilia pro leges et iura civilia* (R. T.).

² Perperam edit. Main. legit *ita pro vitâ* (R. T.).

³ Incredibili oscitantia et confusione ed. Main. legit *veterum pro votorum* (R. T.).

sualis, manuum violentarum in quasvis personas etiam ecclesiasticas (non tamen episcopos, vel alios superiores praefatos) de praeterito iniunctionibus, seu consilii vel favoris ad id praestationibus, ieiuniorum omissionibus (non tamen recitationis horarum canonicarum, aliorumque divinatorum officiorum), ac denique ab omnibus et quibuscumque aliis eorum peccatis, criminibus, excessibus et delictis, quantumcumque gravibus et enormibus, etiam talibus propter quae Sedes praedicta merito consulenda foret, videlicet contentis in litteris die Coenae Domini publicari consuetis, semel tantum in vitâ et mortis articulo, in reliquis vero dictae Sedi quomodolibet reservatis, aliisque quibusvis casibus, semel in anno, confessionibus illorum diligenter auditis, sine tamen alicuius praeiudicio, praedictâ auctoritate apostolicâ absolvere, ac illis pro commissis poenitentiam pro modo culpae iniungere salutarem,

Votorum commutatio.

§ 8. Necnon vota quaecumque (ultramarino, visitationis liminum beatorum apostolorum Petri et Pauli, castitatisque et religionis votis dumtaxat exceptis) in alia pietatis opera commutare,

§ 9. Ac etiam eisdem, eorumque singulis, ut quicumque locorum Ordinarii, vel canonici metropolitanarum¹, seu aliarum cathedralium ecclesiarum, aut personae in dignitate ecclesiasticâ constitutae, tam in dictâ curiâ, quam extra eam, etiam ad id per eos aut eorum singulos coram notario et testibus fide dignis eligendi seu eligendae, quascumque pensiones annuas eis et eorum singulis super mensarum abbatialium, seu episcopalium, aut archiepiscopalium, et quorumcumque aliorum beneficiorum ecclesiasticorum, cum curâ et sine curâ, secularium et quorumvis Ordinum regularium, etiam san-

¹ Male ed. Main. hab. *metropolitanorum* (R. T.).

cti Ioannis Hierosolymitani, quomodocumque et qualitercumque qualificatorum, fructibus, redditibus, proventibus, iuribus, obventionibus et distributionibus etiam quotidianis, seu illarum loco fructus, proventus, iura, obventiones, distributiones et emolumenta sibi nunc et pro tempore assignata et reservata quomodocumque, simul vel successive, in toto vel in parte, usque ad summam centum ducatorum auri de camerâ, de eorumdem cappellanorum vel cuiuslibet ipsorum consensu, in toto vel in parte, etiam in mortis articulo, cassare et extinguere, ac postquam cassatae et extinctae fuerint, alias similes pensiones annuas super fructibus, redditibus, proventibus, iuribus, obventionibus, distributionibus, seu, illarum¹ loco, fructus, redditus, proventus, iura, obventiones et emolumenta huiusmodi, etiam usque ad summam praedictam, uni vel pluribus aliis personis, etiam per eosdem cappellanos et eorum singulos nominandis, etiam quaecumque, quodcumque et qualiacumque beneficia ecclesiastica obtinentibus, expectantibus, seu clericali characterе insigniri volentibus, similiter eis quoad vixerint, vel eorum legitimis procuratoribus, eisdem modo et formâ, quibus eisdem cappellanis assignatae, aut reservari seu assignari concessae seu concessi fuerint, etiam absque consensu easdem pensiones solvere debentium, ac pensiones et fructus, redditus, proventus, iura, obventiones, ac distributiones et emolumenta huiusmodi, etiamsi pluries cassatae et de novo assignatae fuerint, usque ad summam et quantitatem praedictam, ac aliâs cum omnibus et quibuscumque exemptionibus, privilegiis, decretis, clausulis, cautionibus, vinculis, obligationibus et cautelis, ac etiam censuris et poenis in prioribus reservationibus huiusmodi con-

cessis et contentis, integre persolvendas reservare, constituere et assignare,

§ 10. Necnon, ut iidem cappellani et eorum quilibet de omnibus et singulis domibus, praediis, possessionibus, terris et locis, etiam iurisdictionibus, ceterisque bonis immobilibus et mobilibus (quae tamen non sint altaris vel altarium ecclesiarum ipsis cappellanis nostris praedictis commissarum ministerio, seu alicui speciali earumdem ecclesiarum divino cultui vel usui deputata) seque moventibus, cuiuscumque qualitatis, quantitatis, valoris, speciei, pretii et conditionis existentibus, ac iuribus et actionibus, ad eos, ratione ecclesiarum, etiam cathedralium et metropolitanarum, monasteriorum, prioratuum, praepositarum, dignitatum et aliorum quorumcumque beneficiorum ecclesiasticorum, cum curâ et sine cura, secularium et quorumvis Ordinum regularium, quae ex quibusvis concessionibus et dispensationibus apostolicis in titulum, commendam, administrationem, ac aliâs quomodolibet obtinuerint et obtinent et obtinebunt, ac fructuum, reddituum et proventuum ecclesiasticorum loco pensionum annuarum, pensionumque annuarum super similibus fructibus, redditibus et proventibus eis reservatorum et assignatarum, et reservandorum et assignandarum, quos et quas perceperint, percipiunt et percipient in futurum, necnon emolumentorum quorumcumque Romanae curiae officiorum, ac aliâs quomodolibet spectantibus et pertinentibus, ac etiam de dictis fructibus, redditibus, proventibus et pensionibus annuis, necnon eorum industriâ et labore quomodolibet et undecumque, licite¹ tamen, acquisitis et acquirendis, ac aliâs etiam de muneribus et officiis, quae exercuerint, ac eos exercere contigerit, et aliâ quavis occasione vel

Privilegia sequuntur.

¹ Male etiam illorum pro illarum legit (R. T.).

¹ Perbelle (1) ed. Main. h. *licite pro licite* (R. T.).

causâ seu contemplatione ad eosdem per-
ventis et perventuris, etiamsi in pecuniâ
numeratâ, ac iocalibus, gemmis, aliisque
pretiosioribus rebus consistant, tam in
dictâ curiâ quam extra eam, ubique lo-
corum, etiam penes beneficia ipsa exi-
stentibus (quorum omnium qualitates et
veros etiam annuos valores, etiamsi talia
forent, quae in generali appellatione ho-
norum vel suppellectilium non venirent,
sed specialibus indigerent vocabulis, praesentibus, ac si specificè et sigillatim ex-
primerentur ac denotarentur, pro suffi-
cienter expressis et declaratis haberi vo-
lumus), ac etiam de ipsis proventibus, ac
pensionibus debitis ac debendis, ac non-
dum perceptis et exactis, etiamsi eorum
solutionis aut perceptionis terminus non-
dum advenerit, pro illâ ratâ quae illis
debita erit (constitutione declaratoriâ su-
per fructibus et pecuniis non exactis,
quae forsâ ad successores in ipsis be-
nèficiis spectare et pertinere deberent,
non obstante) etiam ac cumulative cum
quibusvis aliis similibus vel dissimilibus
facultatibus habitis et habendis, usque ad
summam ducentorum ducatorum auri si-
milium dumtaxat, tam pro decentibus et
honestis impensis funebribus, quam etiam
pro remuneratione illorum qui eis vi-
ventibus servierint, etiam ultra servitii
meritum, ac in ipsorum consanguineo-
rum et affinium, ac quorumcumque pio-
rum locorum favorem et usum, ac aliâs
pro eorum arbitrio et voluntate absolutis,
testari, ac testamento, codicillis, fideicom-
missis, legatis, donationibus, tam inter
vivos, quam causâ mortis, ac aliis qui-
buscumque modis et titulis, scripturâ
etiam minus solemnî, etiam coram duo-
bus vel tribus testibus, aut etiam cedulâ
solâ eorum manu scriptâ, vel subscriptâ,
ac aliâs in omnibus et per omnia, prout
et quemadmodum eis videbitur, etiam in
ipsâ curiâ, non tamen extra residentiam,

et in mortis articulo, nullâ factâ mentione
praesentis vel aliarum eis pro tempore
concessarum similitum facultatum, aut
quod in vim illarum testari seu dispo-
nere velint et intendant, semel atque ite-
rum et pluries disponere, statuere et or-
dinare, ita ut quidquid testatum, gestum,
ordinatum, seu aliâs ab ipsis dispositum
fuerit, etiam in vim simplicis distributio-
nis, ac aliâs, omni meliori modo valeat
et servari omnino debeat, ipsaque testa-
menta, codicillos, dispositiones, ordina-
tiones, donationes, legata et statuta, etiam
pluries et toties quoties eis videbitur, mo-
derari, limitare, ac etiam in totum revo-
care, et alia de novo edere, etiam libere
et licite valeant, plenam et liberam con-
cedimus facultatem. Statuentes nihilomi-
nus et ordinantes, eisque pariter in-
dulgentes, quod si contigerit ipsos ab
intestato, et sine ullâ, vel minus validâ
honorum et rerum, ac fructuum, reddi-
tuum et proventuum praedictorum dispo-
sitione, in dictâ curiâ, vel extra eam, ac
etiam sub' beneficia aut alia loca debitae
ab eis residentiae personalis, etiam nullâ
subsistente causâ, ab humanis decedere,
omnia et singula eorum bona, res et iura,
etiam ut praefertur qualificata, necnon
spolia pro dictâ summâ, etiam ex prae-
dictis et aliâs undecumque provenientia,
ad cameram apostolicam seu in dictis
beneficiis successores non pertineant, sed
ad haeredes sanguinis eorundem integre
deveniant, et, illis deficientibus, inter eo-
rum familiares, arbitrio personae seu
personarum, quas ad id ipsi scripto no-
minaverint, distribuantur, nisi de il-
lâ² dispositione vel intentione eorundem
scripturâ etiam minus solemnî secus ap-
pareret, quam tunc velut efficacem ipsae
personae, vel alii iudices, seu executores,

¹ Pro sub legendum extra ex loco parallelo
(R. T.).

² Legendum aliâ pro illâ (R. T.).

omnino exequi et adimplere, illisque¹ sese
conformare in omnibus et per omnia de-
beant.

Defectus sup-
plet.

§ 11. Et nihilominus quaecumque hu-
iusmodi testamenta, donationes, legata,
dispositiones et alia forsâ aliâs ab ipsis,
etiam nullâ aut minus sufficienti facul-
tate suffultis, de huiusmodi bonis, iuribus,
actionibus, fructibus, pecuniis, iocalibus,
aliisque rebus supradictis, etiam in favo-
rem consanguineorum et affinium praedi-
ctorum, ac aliâs quomodolibet facta, cum
omnibus inde sequutis, ac etiam ea quae
per ipsos in futurum quomodolibet fient,
ex nunc prout ex tunc et e contra, pro
dictâ summâ ducentorum ducatorum dum-
taxat, approbamus et confirmamus, omnes-
que et singulos iuris et facti, ac solemnita-
tum omissarum et omittendarum, nec-
non substantiales aliosque defectus quos-
cumque, si qui intervenerint in eisdem,
etiamsi tales sint vel fuerint quod spe-
cialis, specifica de ipsis mentio habenda
esset, supplemus.

Contraria re-
movet.

§ 12. Non obstantibus praemissis, ac
Lateranensis concilii etiam novissime² ce-
lebrati, etiam de certo notariorum nu-
mero, etiamsi ad illum nondum deven-
tum fuerit, cui per hoc aliâs derogatum
non intendimus, ac de consensu prae-
stando in pensionibus, et quibusvis aliis,
etiam per nos et Sedem praedictam quo-
modolibet editis et in posterum edendis
cancellariae praedictae regulis, ac stylo in
similibus hactenus servato, et piae me-
moriae Alexandri Papae VI etiam prae-
decessoris nostri tertiam partem honorum
ecclesiasticorum camerae praedictae de-
beri inter alia disponente, necnon eius-
dem memoriae Bonifacii praedecessoris,
per quam concessionibus de fructibus in
absentiâ percipiendis sine praefinitione
temporis fieri prohibentur, ac quorumvis

¹ Lege illique pro illisque (R. T.).

² Edit. Main. habet novissimo (R. T.).

aliorum Romanorum Pontificum, etiam
praedecessorum nostrorum, et quibusvis
aliis apostolicis, ac in provincialibus con-
ciliis editis, specialibus vel generalibus,
constitutionibus et ordinationibus, necnon
legibus imperialibus et aliis etiam mu-
nicipalibus, tam Urbis, quam quarumvis
aliarum civitatum et locorum, etiam in
quibus cives originarii creati sunt, ac
quarumvis ecclesiarum, monasteriorum,
Ordinum et hospitalis praedicti, necnon
quorumvis collegiorum et officiorum dic-
tae curiae, ac regnorum, provinciarum
et Urbis, ac aliarum civitatum et locorum,
ac praedictae camerae, etiam iuramento,
confirmatione apostolicâ, vel quavis firmi-
tate aliâ roboratis, statutis et consuetudi-
nibus, stabilimentis, usibus et naturis,
etiamsi de illis servandis, et non impe-
trandis litteris apostolicis contra ea, nec
etiam ab alio vel aliis impetratis aut aliâs
quomodolibet concessis utendo, ipsi ca-
pellani per se vel eorum procuratores
praestiterint forsâ hactenus vel im-
posterum eos praestare contigerit iuramen-
tum, privilegiis quoque, indultis et litte-
ris apostolicis, dictis ecclesiis, monasteriis,
Ordinibus et hospitali S. Ioannis Hiero-
solymitani, illorumque praesulibus, seu
administratoribus et superioribus, ac ma-
gistris, praeceptoribus, prioribus, militi-
bus, etiam antianis, capitulis et conventi-
bus, civitatibus et locis, aliisque personis
et particularibus, necnon archiepiscopis,
episcopis et aliis locorum Ordinariis, etiam
eiusdem sanctae Romanae Ecclesiae cardina-
libus, ac dictae curiae officialibus, illo-
rumque collegiis, sub quibuscumque teno-
ribus et formis, ac cum quibusvis etiam
derogatoriis derogatoriis, aliisque effi-
caciis, efficacissimis et insolitis clau-
sulis, irritantibusque et aliis decretis, per
quoscumque Romanos Pontifices prae-
decessores nostros ac etiam nos et Sedem
praedictam, etiam consistorialiter et de

eiusdem sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium consilio, ac per modum statuti et constitutionis perpetuorum, ac motu et scientiâ paribus, deque apostolicae potestatis plenitudine, ad imperatoris, ac regum et reginarum, ducum, marchionum et aliorum principum instantiam, seu illorum contemplatione, in genere vel in specie, aut aliâs quomodolibet etiam iteratis vicibus concessis, confirmatis et innovatis, et in posterum concedendis, confirmandis et innovandis, etiamsi in iis ac statutis et stabilimentis praedictis caveatur expresse vel tacite, quod Urbis nonnisi originariis civibus romanis, ac civium eorundem filii, aliarum vero partium beneficia, nisi per personas illustres, seu nobiles, ac etiam originarios cives, aut aliâs certo modo in illis expresse qualificatos, obtineri aut conferri possint, et nullus in civem Urbis aut civitatum, oppidorum, terrarum et locorum huiusmodi admitti, seu illorum privilegiis uti possint, nisi prius in dictis civitatibus, oppidis, terris et locis per certum tempus habitaverit, seu etiam in illis bona etiam stabilia forsâ ad certum valorem ascendentia possideat, quodque praepetoriae et alia beneficia quaecumque dicti hospitalis S. Ioannis Hierosolymitani, tam ex eius institutione, quam ex stabilimentorum praedictorum dispositione, non in titulum perpetuorum beneficiorum conferri, sed in commendam ad vitam concedendorum revocabiliter concedi debeant, et sic pensionibus, clericis secularibus aut aliis personis apostolicâ auctoritate reservandis, gravari non possint, quodque stabilimentis et privilegiis praedictis, etiam vigore causae¹ implicitae derogationis latissime extendendis², etiam per quascumque litteras apostolicas et quasvis etiam derogatorias derogatorias, efficaciores

¹ Potius lege *vigore et causâ* (R. T.).

² Aptius in loc. parall. legit. *extendendae* (R. T.).

et insolitas clausulas, derogari non possit, nec derogatum censeatur, nisi derogatio huiusmodi de consilio dictorum cardinalium fiat, et tum demum ad id magistri et conventus praedictorum expressus accedat assensus, sintque litterae derogationis huiusmodi etiam per dictum magistrum subscriptae, ac eis et praedicto conventui per diversas in formâ Brevis aut alias litteras diversis temporibus cum certis intervallis praesentatas intimatae, et non aliâs, nec alio modo, et semper in huiusmodi litteris sic fiant, etiamsi de simili consilio derogationis sit apposita clausula¹, quod illarum effectum sortiantur de consensu magistri et conventus praedictorum, et non aliâs, aliter, nec alio modo; quibus omnibus et eorum singulis (etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio ad hoc servanda foret, et in eis caveatur expresse quod illis nullatenus derogari possit, quodque clausula implicitae derogationis in rescripto etiam motu proprio emanato apposita aliter in litteris exprimi vel extendi nequeat), illorum omnium tenores praesentibus pro sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, hac vice dumtaxat, harum serie, in genere et in specie, ad effectum praemissorum, sufficienter et expresse, motu et scientiâ similibus, derogamus, ac derogatum esse decernimus; ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 13. Volumus autem, quod praesentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo

Transumptis
credi iubet.

¹ Intelligat qui potest; forsâ legendum: *et semper in omnibus litteris, quae sic fient, etiamsi de simili consilio, sit apposita clausula, etc.* (R. T.).

personae alicuius in dignitate ecclesiasticâ constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra adhibeatur, quae praesentibus ipsis adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae;

Iuramenta
praestare de-
bent.

§ 14. Quodque, antequam gratiâ notariatus perfrui valeant, in manibus alicuius personae in dignitate ecclesiasticâ constitutae professionem fidei iuxta articulos pridem a Sede praedictâ propositos emittere et solitum fidelitatis iuramentum omnino praestare teneantur.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xviii ianuarii MDCXLVII, pontificatus nostri anno III.

Dat. die 18 ianuarii 1647, pontif. anno III.

LXXIV.

Confirmatio resolutionis congregationis cardinalium et praelatorum a Sanctissimo deputatae in negotio controverso inter monachos antiquae seu communis observantiae et monachos abstinentes Ordinis Cisterciensium, circa electionem abbatis generalis, aliorumque abbatum et officialium, ac esum carni, et novitiorum receptionem¹.

Innocentius Papa X,
ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

Salvatoris et Domini nostri Iesu Christi, qui charitas est et Deus pacis, vices meritis licet imparibus gerentes in terris, sinceram animorum concordiam inter christifideles quoslibet praesertim Altissimo sub suavi religionis iugo famulantes confovere studemus, et quae pro sopiendis litibus et controversiis inter eos ortis facta fuerunt, ne in recidivae contentionis scrupulum relabantur, libenter apostolicae confirmationis robore communimus, prout conspicimus in Domino salubriter expedire.

Motiva huius
confirmationis.

§ 1. Cum itaque, vertentibus aliâs inter

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

dilectos filios abbates et monachos antiquae seu communis observantiae ex unâ, et vicarium generalem et abbates monachosque strictae observantiae, seu abstinentes nuncupatos, Ordinis Cisterciensium, partibus ex alterâ, quibusdam controversiis circa reformationem dicti Ordinis, iudices desuper a Sede Apostolicâ delegati per suam definitivam sententiam inter alia, ut asseritur, praedictis antiquis seu communis observantiae monachis vocem activam dumtaxat in electionibus abbatum Cistercii, capitis eiusdem Ordinis, Cabilonensis dioecesis, competere decreverint, ac quaedam circa esum carni in eodem Ordine a centum et amplius annis etiam ex privilegio apostolico receptum, ac etiam circa receptionem novitiorum immutaverint, et propterea, praedictorum antiquorum seu communis observantiae monachorum se inde gravatos praetendentium nomine, habito ad nos recursum, negotioque nonnullis S. R. E. cardinalibus et Romanae curiae praelatis per nos commisso, tandem dilectus filius Attilius Petrasancta, abbas monasterii S. Crucis in Hierusalem de Urbe, dicti Ordinis ab utrâque parte procurator specialiter componendo iuxta mentem et voluntatem nostram negotio huiusmodi, acquieverit resolutioni seu determinationi per cardinales et praelatos praedictos in eodem negotio factae, videlicet: « Quod circa electionem abbatis generalis, aliorumque abbatum et officialium dicti Ordinis, ac esum carni, et receptionem novitiorum servetur, prout, ante sententiam per dictos iudices latam, iuxta eiusdem Ordinis constitutiones etiam apostolicas servabatur »:

§ 2. Nos, inviolabili resolutionis seu determinationis huiusmodi, per dictum Attilium nomine ambarum partium acceptatae, firmitati, quantum cum Domino possumus,

¹ Edit. Main. legit *illis* (R. R.).

A censuris
absolvit.

consulere volentes, et singulares dictorum monachorum personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, supplicationibus dicti Attilii nobis desuper humiliter porrectis inclinati, resolutionem seu determinationem praedictam, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, perpetuo confirmamus et approbamus, ac illi¹ inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus, omnesque et singulos tam iuris quam facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus, ac ab utraque dictarum partium perpetuo inviolabiliter observari mandamus;

Confirmat prout in rubrica.

§ 3. Sicque et non aliter in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac eiusdem S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Contraria tollit.

§ 3. Non obstante quacumque litis pendentiâ, ac apostolicis, et in universalibus provincialibusque et synodalibus conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, necnon dicti Ordinis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliâs in suo robore

¹ Edit. Main. legit *illis* (n. r.).

permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die 1 februarii MDCXLVII, pontificatus nostri anno III.

Dat. die 1 februarii 1647, pontif. an. III.

LXXV.

Quod in Ordine fratrum Eremitarum sancti Augustini duo vel plures in primo vel secundo gradu consanguinei vel affines nullatenus simul conveniant et votare possint in capitulis aut congregationibus capitularibus, et multo minus definitorium simul ingredi¹.

Innocentius Papa X,
ad futuram rei memoriam.

Iniuncti nobis a Domino pastoralis officii ratio postulat, ut his, quae pro felici statu et regimine Ordinum regularium in militante Ecclesiâ pie institutorum statuta fuerunt, quo exactius servantur, apostolici muniminis adiiciamus firmitatem, prout conspicimus in Domino salubriter expedire. Exponi siquidem nobis nuper fecit dilectus filius Salvator Severinus de Fabiano, Camerinensis dioecesis, procurator generalis fratrum Eremitarum Ordinis sancti Augustini, quod quondam Andreas Fivizanus, Ordinis praedicti, dum viveret, prior generalis, pro felici eiusdem Ordinis gubernio inter cetera edidit decretum tenoris sequentis, videlicet:

Exordium.

Supplicatio.

§ 1. « Postremo, religiosam eligentium libertatem foventes, simulantes², humanasque relationes dissecantes, religionis beneficium prosequentes et ad nostras electiones transferentes, decernimus, ut deinceps in capitulis nostris pontificalibus aut

Statutum.

¹ Istius Ordinis materiam habes ad Const. CCCV, *Atiâs*, Urbani VIII, tom. XIV, pag. 12.

² Forsan legendum *simultates* (n. r.).

congregationibus, duos vel plures in primo vel secundo gradu consanguinei vel affines nullatenus simul conveniant et votare possint, et multo minus definitorium simul ingredi et concurrere, etiam ad tertium gradum, eodem biennio vel triennio valeant, nec tales in praedictis gradibus primo et secundo coniuncti, si fuerint sacerdotes vocem habentes, in eodem monasterio conventualiter degere possint, nisi communi patrum definitorii consensu per vota secreta accedente, scilicet in evidentibus casibus inevitabilis necessitatis; tum vero ille, cum quo fuerit dispensandum, toto dicto tempore intercedente, in eo conventu voce passivâ omnino careat, et activam in illis tantum electionibus aut propositionibus habeat, in quibus talis eius consanguineus non votaverit: quando autem duo vel plures huiusmodi consanguinei vel affines casu aliquo votum haberent, ille tantum, qui ratione officii digniorem locum habuerit, ad capitulum accedat, ceteri vero non accedant, nec accedere permittantur; ac, si contingat, quod multi non ratione officii, sed legis et privilegii concurrant, tunc professione antiquior, si voluerit, votare poterit. Et infra: « Quare omnes electiones, deinceps contra hasce nostras ordinationes factas, nullas, irritas ac invalidas esse decernimus et declaramus, quibuscumque, in contrarium non obstantibus ».

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, licet decretum praedictum aliâs a felicis recordationis Clemente Papa VIII praedecessore nostro per suas in simili formâ Brevis litteras confirmatum, executionique demandatum fuerit, nihilominus, quia successu temporis observantia eiusdem decreti in aliquibus ex provinciis dicti Ordinis, variis sub praetextibus, etiam non usus, ommissa, seu neglecta fuit, experientia vero doceat, ex

desuetudine decreti huiusmodi perturbationes praesertim in electionibus superiorum et regimine domorum regularium eiusdem Ordinis maxime vigere: nobis propterea dictus Salvator procurator generalis humiliter supplicari fecit, ut in praemissis opportune providere de benignitate apostolicâ dignaremur.

§ 3. Nos, eiusdem Salvatoris procuratoris generalis votis huiusmodi annuere volentes, ipsumque a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositorum consilio, praeinsertum dicti quondam Andreae Fivizani prioris generalis decretum, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, perpetuo approbamus et confirmamus, illique perpetuae et inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus, ac omnes et singulos tam iuris quam facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus, dictumque decretum in toto Ordine praedicto et ubique terrarum servari, sub poenis in eodem decreto contentis, mandamus, salvâ semper auctoritate congregationis dictorum cardinalium; sicque per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, sublata eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane quidquid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari, decernimus et declaramus.

A censura absolvit.

Confirmat decretum prout in rubrica.

Contrariis derogat.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac aliis eiusdem Ordinis, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis, consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Transumptis credi iubet.

§ 5. Volumus autem, ut praesentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae indignitate ecclesiasticâ constitutae munitis, eadem prorsus ubique fides adhibeatur, quae adhiberetur ipsis praesentibus; si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XXIII februarii MDCXLVII, pontificatus nostri anno III.

Dat. die 23 februarii 1647, pontif. anno III.

LXXVI.

Inserit Urbani VIII litteras incipientes:

Exponi nobis nuper fecit; *confirmatque decretum sacrae congregationis cardinalium super negotiis regularium praepositorum, in quo fratribus Discalceatis Ordinis S. Mariae de Mercede, super ministerio redemptionis captivorum, ac iure quaerendi, eademque causâ eleemosynas colligendi, acceptandique donationes et legata quaecumque, ac superioris generalis electionem independentem a reverendissimo dicti Ordinis magistro generali faciendi, minime concedendam esse audientiam conceditur.*

Innocentius Papa X,

ad futuram rei memoriam.

Patrum Calceatorum supplicatio.

§ 1. Aliâs a felicitis recordationis Urbano Papa VIII praedecessore nostro emanarunt litterae tenoris sequentis, videlicet:

Urbanus Papa VIII, ad futuram rei memoriam. Exponi nobis nuper fecit di-

lectus filius Ioannes Perez de Munebrega, etc.¹

§ 2. Cum autem, sicut dilectus filius Ignatius Vindondo, procurator generalis eorumdem fratrum Calceatorum, nobis nuper exponi fecit, habito ad nos sub ipso pontificatus nostri principio ab eisdem fratribus Discalceatis recursu, ut de novo super praemissis audirentur, petitoque insuper sibi concedi facultatem eorum et dictae Congregationis superiorem generalem penitus et omnino independentem a dictis fratribus Calceatis eligendi; et negotio huiusmodi per nos remisso ad eosdem venerabiles fratres nostros eiusdem sanctae Romanae Ecclesiae cardinales negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositos, et tandem partibus praefatis hinc inde iussu nostro in congregatione eorumdem cardinalium auditis, illarumque iuribus accurate discussis, iidem cardinales, ut aliquando omne litis fomentum vel incentivum ex parte eorumdem fratrum Discalceatorum, de et super ministerio redemptionis captivorum, necnon iure quaerendi colligendique eadem causâ eleemosynas, acceptandique donationes et legata quaecumque, ab ipsis, independentem a pro tempore existente magistro generali eorumdem fratrum Calceatorum, faciendi et respective exigendi², cessaret, ad relationem dilecti filii nostri Ioannis Baptistae tituli S. Sylvestri de Capite presbyteri cardinalis Paleotti nuncupati, fratribus Discalceatis huiusmodi super praemissis non esse dandam novam audientiam decreverint; praemissa vero, quo firmiter subsistant et exactius observentur, idem Ignatius procurator generalis apostolicae nostrae confirmationis patrocinio communiti summopere desideret:

§ 2. Idcirco nos, eundem Ignatium

¹ Vide supra pag. 56 (R. T.).

² Legerem faciendi ... exigenda (R. T.).

Prascadens decretum con-

firmat et approbat hic Pontifex.

procuratorem generalem specialibus favoribus et gratis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existat, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, supplicationibus illius nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, decretum praefatum, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, illique inviolabilis apostolicae firmitatis vim et robur adiicimus, ac omnes et singulos tam iuris quam facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus; salvâ tamen semper auctoritate congregationis eorumdem cardinalium; decernentes illud necnon praesentes litteras valida, firma et efficacia existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, et ab omnibus et singulis, quos illa concernunt, et quomodolibet in futurum concernent, inviolabiliter et inconcusse observari,

Clausula sublatâ.

§ 3. Sicque per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, ac Sedis Apostolicae nuntios, sublatâ eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si quid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Contrariarum derogatio.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac dictae Congregationis eorumdem fratrum Discalceatorum hactenus editis et edendis, ac circa ministerium redemptionis huiusmodi quoquo modo disponentibus statutis, constitutionibus et consuetudinibus, necnon om-

nibus et singulis illis quae iidem Gregorius et Urbanus praedecessores in suis litteris praedictis voluerunt non obstare, ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 4. Volumus autem, ut praesentium transumptis, etiam impressis, manu, etc.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die V martii MDCXLVII, pontificatus nostri anno III.

Dat. die 5 martii 1647, pontif. anno III.

LXXVII.

Quod in congregatione Cassinensi Ordinis sancti Benedicti ad officium cellerariatus decani tantum promoveantur.

Innocentius Papa X,
ad futuram rei memoriam.

In his apostolicae nostrae sollicitudinis partes libenter interponimus, per quae religiosorum Ordinum quorumlibet felici statui opportune consulitur. Exponi siquidem nobis nuper fecit dilectus filius Ludovicus Balbus procurator generalis congregationis Cassinensis Ordinis sancti Benedicti, quod in constitutionibus eiusdem congregationis apostolicâ auctoritate confirmatis cautum reperitur, ut in cellerarios monasteriorum dictae congregationis nulli omnino praeter decanos eligantur.

§ 1. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, per abusum in eadem congregatione introductum, administrationes officiorum cellerariatum huiusmodi simplicibus sacerdotibus, qui non sint decani, sub titulo et nomine oeconomiae committi consueverint, quod directe constitutionibus praefatis et solito eiusdem congregationis repugnat, et ex

¹ De istorum monachorum materiâ lege quae notavi ad Constit. cxxxvi Urbani VIII, *Sancta Mater*, tom. XIV, pag. 284, et eiusdem Constit. cccii *Aliâs*, ibid., pag. 648.

Transumptum fides.

Prooemium.

quo graves perturbationes et incommoda in eadem congregatione provenire possunt: nobis propterea idem Ludovicus procurator generalis humiliter supplicari fecit, ut in praemissis opportune providere de benignitate apostolicâ dignemur.

Confirmat pro-
ut in rubricâ.

§ 2. Nos igitur, eundem Ludovicum specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositorum consilio, ut in posterum ad officium cellerariatus decani tantum promoveantur ad praescriptum praefatarum constitutionum eiusdem congregationis Cassinensis, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, statuimus et ordinamus, salvâ tamen semper auctoritate congregationis eorumdem cardinalium. Decernentes quascumque electiones quorumcumque aliorum, quam ipsorum decanorum, ad officia cellerariatum huiusmodi, de cetero quaecumque et quomodocumque aliâs quam iuxta praesentium litterarum formam et tenorem faciendas, nullas, irritas et inanes fore et esse, neminique suffragari posse, ac ipsas praesentes litteras validas, firmas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, et ab omnibus et singulis, quos illae concernunt et concernent in futurum, inviolabiliter et inconcusse observari, sicque per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici audito-

res, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 3. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac dictae congregationis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel aliâ quavis firmitate roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis, et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 4. Volumus autem, ut praesentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in dignitate ecclesiasticâ constitutae munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quae adhiberetur praesentibus, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xv martii MDCXLVII, pontificatus nostri anno III.

Dat. die 15 martii 1647, pontif. anno III.

LXXVIII.

Commissio nuncio apud imperatorem ad fabricandum processum contra electum Tinnensem et eius familiares¹.

Dilecto filio, nostro et Apostolicae Sedis ad charissimum in Christo filium nostrum Ferdinandum Romanorum regem illustrem in imperatorem electum nuncio,

Innocentius Papa X.

Dilecte fili,
salutem et apostolicam benedictionem.

§ 1. Cum, sicut accepimus, dilectus filius Georgius de Bosna, Ordinis fratrum Mino-

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

Derogat con-
trariis.

Transumptis
credi praecipit.

Causae huius
commissiois.

rum sancti Francisci de Observantiâ nuncupatorum professor, electus Tinnensis, fabricationis monetae falsae insimuletur¹, nos delictum huiusmodi, quatenus idem Georgius illius culpabilis reperiatur, nequaquam impunitum remanere, idque diligenter cognosci, et processum desuper confici volentes, tibi per praesentes committimus et mandamus, ut de praemissis diligentem cognitionem capias, et tam contra eundem Georgium quam contra eius socium et duos illius familiares procedas, et processum seu processus fabrices et conficias, exactamque facti instructionem et informationem sumas, aliaque desuper necessaria et quomodolibet opportuna facias, geras, mandes et exequaris usque ad sententiam definitivam exclusive.

Concessio fa-
ciendi proces-
sus.

§ 2. Nos enim tibi eundem Georgium, concurrentibus tamen contra eum legitimis indiciis, in aliquo monasterio dicti Ordinis, vel alio loco tibi beneviso, bene et diligenter custoditum retinendi, seu retineri et detineri faciendi, plenam et amplam facultatem, apostolicâ auctoritate, earumdem tenore praesentium, concedimus, absque eo quod ob praemissa ullam censuram ecclesiasticam aut irregularitatis notam incurras. Quod si quid etiam eâ in re contra dictum Georgium et alios praedictos resultabit, volumus, ut informationes et processus, quos desuper vigore praesentium ceperis et fabricaveris, in formâ authenticâ sub tuo sigillo clausas et clausos, ad nos tuto transmittas, ut quod in praemissis statuendum fuerit, maturâ adhibitâ deliberatione, decernamus.

Contrariis
derogat.

§ 3. Non obstantibus felicis recordationis Bonifacii Papae V² praedecessoris nostri de unâ, et concilii generalis de duabus dietis, aliisque apostolicis etiam in aliis conciliis universalibus editis, gene-

¹ Edit. Main. habet *insimulet* (R. T.).

² Videtur more solito legendum VIII (R. T.).

ralibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, ac, quatenus opus sit, dicti Ordinis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxiii martii MDCXLVII, pontificatus nostri anno III.

Dat. die 23 martii 1647, pontif. anno III.

LXXIX.

Confirmatio decreti trium statuum regni Valentiae circa manutentionem mille et ducentorum militum¹.

Charissimo in Christo filio nostro,
Phillippo Hispaniarum regi catholico,
Innocentius Papa X.

Charissime in Christo fili noster,
salutem et apostolicam benedictionem.

Maiestatis tuae nomine nobis nuper expositum fuit, quod tria stabilimenta, seu tres status, ecclesiasticus¹, videlicet, militaris et regalis regni Valentiae in eorum parlamento seu comitiis generalibus unâ congregati de anno MDCXLV nuper elapso, provide considerantes eiusdem regni, bellis quae in eius finibus geruntur obnoxii, necessitates et pericula inde illi impendentia, pro eiusdem maiestatis tuae servitio mille et ducentos milites, pro sex

Petitionis mo-
tiva.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

² Male edit. Main. legit *ecclesiasticos* (R. T.).

futuris ex tunc proxime tuorum in illis partibus exercituum in expeditionem e-ductionibus, sumptibus suis manutene-creverunt, dummodo quoad ratam per-sonas ecclesiasticas tangentem nostra et huius sanctae Sedis licentia accedat.

§ 1. Cum autem, sicut eadem exposi-tio subiungebat, hac in re de communi tam ecclesiasticorum quam laicorum sa-lute et incolumitate agatur, evidensque urgeat necessitas, et laicorum facultates, praeteritis bellis exhaustae, manutentioni militum huiusmodi non sufficiant: nobis propterea eiusdem maiestatis tuae nomine fuit humiliter supplicatum, ut in prae-missis auctoritatem nostram interponere de benignitate apostolica dignemur.

Supplicatio-
nibus annull.

§ 2. Nos igitur, maiestatem tuam, exi-miis eius in nos et Sedem praedictam ita exigentibus meritis, specialis favore gra-tiae prosequi volentes, huiusmodi suppli-cationibus inclinati, decretum dictorum trium stabilimentorum, seu statuum, circa praemissam manutentionem mille et du-centorum militum huiusmodi, etiam quoad ratam personas ecclesiasticas eam in re tangentem et in dictis comitiis oblatam, apostolica auctoritate, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, ipsisque personis ecclesiasticis regni praedicti, ut ratam huiusmodi persolvere, ac tua ma-iestas seu ministri tui illam petere, e-

A censuris
absolvit.

xigere, recipere et levare, absque con-scscientiae seu censurarum et poenarum ecclesiasticarum incursu, libere et licite valeant, concedimus et indulgemus, nec-non easdem personas ecclesiasticas, qua-tenus ipsi ratam huiusmodi iam solverint, ac eandem maiestatem tuam et tuos mi-nistros praedictos si eandem ratam iam receperint, ab omnibus et singulis cen-suris et poenis per eos propterea quo-modolibet incursis ad cautelam absolvimus et absolutos fore censemus et declaramus, tibi-que omne id quod a praedictis per-

sonis ecclesiasticis ratione dictae ratae hactenus exactum et perceptum fuit gra-tiose condonamus.

§ 3. Ceterum volumus, ut exactio ra-tae huiusmodi per personas etiam eccle-siasticas, a stabilimento seu statu eccle-siastico praedicto deputandas, non autem per seculares fiat.

§ 4. Non obstantibus apostolicis, ac in universalibus, provincialibusque et syno-dalibus conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinatio-nibus, ac quibusvis, etiam iuramento, con-firmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indulgitiis et litteris apo-stolicis in contrarium praemissorum quo-modolibet concessis, confirmatis et inno-vatis; quibus omnibus et singulis, illo-rum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad ver-bum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Derogatio
contrariorum.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxx martii MDCXLVII, pontificatus nostri anno III.

Dat. die 30 martii 1647, pontif. anno III.

LXXX.

Innovatio super prohibitionem transitus fratrum Discalceatorum Ordinis beatae Mariae de Mercede Redemptionis captivorum ad fratres Calceatos eiusdem Ordinis.

Innocentius Papa X,
ad futuram rei memoriam.

Cum, sicut nomine dilecti filii Ioannis a Regibus procuratoris generalis fratrum Discalceatorum Ordinis B. Mariae de Mercede Redemptionis captivorum nobis nu-

Motiva huius
innovationis.

per expositum fuit, quod dilectus pa-riter filius Ioannes Suarez a S. Basilio, in dicto Ordine alias expresse professus, ad fratres Calceatos eiusdem Ordinis tran-sierit absque Sedis Apostolicae licentia, et contra formam quarumdem in simili for-ma Brevis litterarum a felicitis recorda-tionis Urbano Papa VIII praedecessore nostro, sub die xxix ianuarii MDCXXVIII emanatarum, quibus inter alia decretum fuit, ut ex tunc de cetero perpetuis fu-turis temporibus nulli praedictorum fra-trum Reformatum seu Discalceatorum huiusmodi absque speciali dictae Sedis licentia ad eosdem fratres Calceatos qua-vis ex causa, sub apostasiae et infamiae perpetuae nota, necnon excommunicatio-nis et privationis vocis activae et passivae poenis, transire, minusve fratribus Cal-ceatis praedictis illorumque superioribus eosdem fratres Reformatos seu Discalceatos de facto transeuntes, etiamsi novam professionem regularem emisissent, sub privationis suorum officiorum ac excom-municationis similiter poenis, recipere vel retinere ullo modo liceret, et alias prout in eisdem Urbani praedecessoris litteris, quarum tenores praesentibus pro expres-sis haberi volumus, uberius continetur; proindeque dictus Ioannes procurator ge-neralis quemcumque transitum eorumdem fratrum Discalceatorum ad dictos Calcea-tos, absque beneplacito apostolico factum, nullum et irritum per nos declarari, alias-que ut infra provideri summopere desi-deret:

Innovat pro-
ut in rubrica.

§ 1. Nos, eundem procuratorem gene-rale huiusmodi specialibus favoribus et gratis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et inter-dicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, cen-suris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effe-ctum praesentium dumtaxat consequen-

dum, harum serie absolventes et absolu-tum fore censentes, huiusmodi supplica-tionibus dicti procuratoris nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositorum consilio, attentis narratis, ac auditis par-tibus, non licere fratribus Discalceatis beatae Mariae de Mercede Redemptionis Cap-tivorum sub quovis praetextu transire ad fratres Calceatos eiusdem Ordinis, nec superioribus Calceatis eosdem Discalceatos recipere, nisi de expressa licentia huius sanctae Sedis, et proinde, tam praedictum Ioannem Suarez, quam alios quoscumque, qui, non sequuta¹ forma earumdem dicti Urbani praedecessoris litterarum, a prae-dictis fratribus Discalceatis ad eosdem Calceatos transiverint, ad ipsos Reforma-tos, cum primum desuper moniti fuerint, redire, et fratres Calceatos, seu illorum superiores, ipsos Reformatos de facto tran-seuntes superioribus Reformatum, seu ab eis deputandis, statim absque iudicis ministerio tradere et consignare teneri, sub censuris et poenis in eisdem dicti Urbani praedecessoris litteris contentis, apostolica auctoritate, tenore praesentium, declaramus, salva tamen semper aucto-ritate congregationis eorumdem cardina-lium.

Decretum Ir-
rilians.

§ 2. Decernentes praesentes litteras validas, firmas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effe-ctus sortiri et obtinere, et ab omnibus et singulis, ad quos spectat et pro tempore quomodolibet in futurum spectabit, invio-labiliter et inconcusse observari,

§ 3. Sicque per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac sanctae Ro-manae Ecclesiae cardinales, etiam de la-

¹ Forsan legendum *servata* (n. T.).

tere legatos, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Contrariis derogat. § 4. Non obstantibus omnibus et singulis illis, quae idem Urbanus praedecessor noster in suis litteris praedictis voluit non obstare; ceterisque contrariis quibuscumque.

Transumptis credi mandat. § 5. Volumus autem, quod praesentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in dignitate ecclesiastica constitutae munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quae adhiberetur praesentibus, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die III aprilis MDCXLVII, pontificatus nostri anno III.

Dat. die 3 aprilis 1647, pontif. anno III.

LXXXI.

Quod fratres Ordinis Eremitarum sancti Augustini praecedant in processionibus et aliis actibus publicis fratres Ordinis Minorum sancti Francisci strictioris observantiae¹.

Innocentius Papa X,
ad perpetuam rei memoriam.

Prooemium. Romanus Pontifex, universalis Ecclesiae regimini divinam disponente clementiam praepositus, interdum ea, quae rationalibus ex causis a Sede Apostolica sancita sunt, ipsam subinde rerum experientiam suadente, et maioribus ex causis, alterat et immutat, in hisque pastoralis officii sui partes sollicitè interponit, prout, locorum temporumque qualitatibus debite pensatis, conspicit in Domino salubriter expedire.

Supplicatio. § 1. Exponi siquidem nobis nuper fe-

¹ Praecedentiam Ordinum Mendicantium inter se decrevit Gregorius XIII Constit. CLII *Expositi*, tom. VIII, pag. 429.

cit dilectus filius Petrus Malvenda, assistens Hispaniarum dilecti filii prioris generalis fratrum Ordinis Eremitarum sancti Augustini, quod, ortam aliam differentiam super iure praecedendi in processionibus aliisque actibus publicis inter dilectos filios fratres Ordinis Minorum sancti Francisci Strictioris Observantiae nuncupatos loci de Vinaros ex una, et fratres primodicti Ordinis sancti Augustini eiusdem loci partibus ex altera, secundodicti fratres huiusmodi, ad confovendum ius suum, quasdam sub IX ianuarii MDCXXX, ac alias sub X iunii MDCXLIII, necnon reliquas in simili forma Brevis litteras sub, diebus, XX, mensium, aprilis, annorum, MDCXLIV, respective, ad eorum favorem a felicis recordationis Urbano Papa VIII praedecessore nostro emanatas contra dispositionem constitutionis similis memoriae Gregorii Papae XIII etiam praedecessoris nostri, quae incipit *Pastoralis*, coram dilecto filio curiae causarum camerae apostolicae generali auditore executioni demandari institerunt et obtinuerunt, aliis etiam sententiis et decretis in partibus desuper subsecutis; cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, iidem primodicti fratres se desuper inauditos, et exinde non leviter gravatos fuisse et esse praetenderent, et eapropter ad venerabiles fratres nostros S. R. E. cardinales sacris ritibus praepositos recursum habuerint, cupiantque in praemissis sibi opportune provideri:

§ 2. Idcirco nos, ad uberes fructus, quos iidem primodicti¹ fratres in vineam Domini in dies afferre noscuntur, paternae dirigentes considerationis intuitum, ipsumque Petrum specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, cen-

¹ Ed. Main. habet *pridicti* (R. T.).

Transumptis credi iubet.

suris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, supplicationibus illius nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, de consilio eorundem cardinalium, qui negotium huiusmodi mature discussurunt, pluribus¹ auditis partibus in iure et in facto informantibus, et² relationem dilecti filii nostri Marci Antonii tituli S. Mariae de Pace presbyteri cardinalis Franciotti nuncupati, post longam earundem Urbani praedecessoris litterarum huiusmodi discussionem de mandato nostro factam, praefatas dicti Urbani praedecessoris litteras ad terminos iuris, non solum in praesenti, sed etiam in quacumque simili causa, tam in dicto loco de Vinaros, quam in aliis in eisdem litteris contentis, apostolicam auctoritatem, tenore praesentium, reducimus, et denique ubique terrarum servandam esse eandem dicti Gregorii praedecessoris constitutionem declaramus, statuimus et ordinamus; salva tamen semper auctoritate congregationis eorundem cardinalium.

Decretum irritans. § 3. Decernentes presentes litteras validas, firmas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, et ab omnibus et singulis, quos illae concernunt, et in futurum quomodolibet concernent, inviolabiliter et inconcusse observari, sicque per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac sanctae Romanae Ecclesiae cardinales, etiam de latere legatos, dictaque Sedis nuntios, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si quid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

¹ Videtur potius legendum *pluries* (R. T.).

² Potius lege *ad pro et* (R. T.).

§ 4. Quocirca venerabilibus fratribus archiepiscopis, episcopis et aliis locorum Ordinariis, in quibus primodictorum fratrum huiusmodi domus regulares erectae sunt, sive in posterum erigentur, ac dilectis filiis eorum officialibus seu vicariis in spiritualibus generalibus, per praesentes committimus et mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum, per se, vel alium, seu alios, praesentes litteras et in eis contenta quaecumque, ubi et quando opus fuerit, et quoties pro parte eorundem primodictorum fratrum requisiti fuerint solemniter publicantes, illisque in praemissis efficacis defensionis praesidio assistentes, faciant auctoritate nostram praemissa omnia et singula ab eis, ad quos spectat et pro tempore spectabit in futurum, inviolabiliter observari, ac eosdem primodictos fratres praemissorum commodo et effectu quiete et pacifice ubique frui et gaudere, non permittentes illos desuper quomodolibet indebite molestari, perturbari, inquietari vel impediri,

§ 5. Contradictores quoslibet et rebelles, aut alias in praemissis non parentes, seu sese quomodolibet opposcentes, per sententias, censuras et poenas ecclesiasticas, aliaque opportuna iuris et facti remedia, appellatione postposita, compescendo, legitimisque super his habendis servatis processibus, censuras et poenas ipsas etiam iteratis vicibus aggravando, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

§ 6. Non obstantibus praefatis dicti Urbani praedecessoris litteris, necnon recolendae memoriae Bonifacii Papae VIII etiam praedecessoris nostri de una, et in concilio generali edita de duabus dietis, dummodo ultra tres dietas aliquis auctoritate praesentium in iudicium non trahatur, aliisque constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac quorumvis Or-

Excoquorum deputatio.

Contraveniens poenas imponit.

Derogatio contrariorum.

dinum, congregationum et institutorum, illorumque domorum et locorum regularium, etiam iuramento, confirmatione apostolica vel alia quavis firmitate roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, illis eorumque¹ tenore et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus et insolitis, ac irritantibus et aliis decretis, in genere vel specie, et aliis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores² praesentibus pro plene et sufficienter expressis habentes, illis aliis in suo robore permansuris, ad effectum praemissorum specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Transumptis
credi mandat.

§ 7. Volumus autem, ut praesentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in dignitate ecclesiastica constitutae munitis, eadem prorsus fides ubique adhibeatur, quae praesentibus ipsis adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XIII aprilis MDCXLVII, pontificatus nostri anno III.

Dat. die 13 aprilis 1647, pontif. anno III.

LXXXII.

Confirmatio decreti sacrae congregationis S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositae, quod conventus seu loca fratrum Ordinis Eremitarum sancti Augustini non possint occupari ab aliis regularibus, sub quovis titulo vel praetextu, etiam reformationis,

¹ Legerem sub quibuscumque verborum pro pro illis eorumque (R. T.).

² Male edit. Main. habet tenoribus (R. T.).

nisi prioris generalis eorumdem Eremitarum accedente consensu¹.

Innocentius Papa X.
ad futuram rei memoriam.

In his apostolicae nostrae sollicitudinis partes libenter interponimus per quae religiosorum Ordinum quorumcumque felici statui opportune consuli cognoscimus.

§ 1. Exponi siquidem nobis fecit dilectus filius Salvator Severinus Fabrianensis, Ordinis fratrum Eremitarum sancti Augustini procurator generalis, quod (licet aliis a felicitis recordationis Sixto IV, Leone X, diversisque aliis per quasdam suas sub plumbo, vel in alia forma, et novissime a recolendae memoriae Urbano Papa VIII, Romanis Pontificibus praedecessoribus nostris, per suas in simili forma Brevis de anno MDCXXVIII emanatas litteras, respective, dispositum mandatumque fuerit, ne fratres, seu alii regulares de Observantia vel Reformati nuncupati, dicti seu alterius Ordinis quocumque nomine censerentur, sub quovis titulo vel praetextu, etiam reformationis, monasteria, conventus, domus et alia regularia loca, quae ab ipsis primodictis fratribus Eremitis Ordinis sancti Augustini actu possidentur et inhabitantur, vexare, occupare, retinere, aut etiam sponte oblata acceptare, nisi pro tempore existentis prioris generalis primodicti Ordinis huiusmodi expressus² et in scriptis desuper accessisset assensus, sub excommunicationis Sedi Apostolicae reservatae aliisque forsitan tunc

¹ Fratrum sancti Augustini variae congregationes in unam Eremitarum sancti Augustini professionem et regularem observantiam univit olim Alexander IV in Constit. XXIX, *Licet ecclesiae*, tom. III, pag. 635; postea autem fratrum Eremitarum sancti Augustini Discalceatorum sive Reformatorum congregatio a Clemente VIII instituta fuit, ut legitur in eius Const. CCXX (al. 210), tom. XI, pag. 548.

² Male edit. Main. legit expressis (R. T.).

Exordium.

Querelae fratrum Ordinis Eremitarum sancti Augustini adversus fratres Discalceatos eiusdem Ordinis.

expressis poenis, nullatenus umquam possent, auderent, seu praesumerent, decretumque fuerit, quidquid in contrarium praemissorum in futurum attentari aut a Sede praefata concedi vel impetrari sine praedicti pro tempore existentis primodicti Ordinis prioris generalis consensu contigisset, illud irritum, nullum et inane, nulliusque roboris aut momenti, ac pro infecto haberetur, nisi praefatis litteris eorumdem Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum, non per clausulas generales, sed de verbo ad verbum, ipso priore generali et seu Ordine praefato desuper consentiente, derogatum fuisset) nihilominus dilecti filii fratres Discalceati Congregationis Franciae Ordinis sancti Augustini huiusmodi in dies eisdem praemissis contravenire non verentur, sagittantes, non sine magno christifidelium offendiculo, ac regularium personarum perturbatione, monasteria, conventus, domos et alia regularia loca eorumdem primodictorum fratrum in toto fere eiusdem regno Franciae occupare, prout inter alia novissime conventum Massiliensem occuparunt, suis fortasse constitutionibus, quas novissimas vocant et asserunt auctoritate apostolica confirmatas, innixi, in quarum part. I, cap. V *De voto paupertatis* § II haec verba habentur: «Conventus autem S. P. N. Augustini licebit acceptare et reformare, ac in eis vices et ministeria aliorum religiosorum supplere». Quare, per eundem Salvatorem procuratorem generalem habito ad venerabiles fratres nostros sanctae Romanae Ecclesiae cardinales negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositos recursum, petitoque praefata verba earundem constitutionum novissimarum (cum in illis generaliter apposita fuerint nulla habita ratione de praemissis, et per dictas constitutiones, litterasque apostolicas, illarum confirmatorias praefatis earundem

Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum litteris nullatenus de verbo ad verbum derogatum fuerit, minusve desuper tunc existens primodicti Ordinis prior generalis consenserit, immo sedulo et expresse reclamaverit) nulla, cassa et irrita declarari, ab eisdem cardinalibus emanavit decretum tenoris sequentis, videlicet:

§ 2. «Sacra congregatio sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praeposita, auditis saepius partibus, et et SS. D. N. annuente, censuit verba illa, quae leguntur in constitutionibus fratrum Discalceatorum sancti Augustini congregationis Galliae novissime impressis part. I, cap. V, *De voto paupertatis*, § II, videlicet, «Conventus autem S. P. N. Augustini licebit acceptare et reformare, ac in eis vices et ministeria aliorum religiosorum supplere», fuisse male et per errorem dictis constitutionibus, etiam in originali, apposita et inserta, ac proinde delenda fore et esse, prout, virtute praesentis decreti, tolli et deleri, ac pro non apposis haberi decernit et mandat, etc.». Datum Romae XXIV martii MDCXLV.

M. cardinalis GINETTUS.

Loco † sigilli.

§ 3. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, dictus Salvator procurator generalis decretum huiusmodi, quo firmitus subsistat et exactius observetur, apostolicae nostrae confirmationis patrocinio communiri summopere desideret¹, nos, eiusdem Salvatoris procuratoris generalis desiderio huiusmodi annuere, ipsumque specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis,

¹ Edit. Main. legit desiderat (R. T.).

Decretum S. R. E. cardinalis adversus eundem Discalceatos

Quod confirmat hic sanctissimus Pontifex.

a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, supplicationibus illius nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, decretum praesentium, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, confirmamus, illique inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus, ac omnes et singulos tam iuris quam facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus, salvâ tamen semper auctoritate congregationis eorumdem cardinalium.

Clausula praeservativa.

§ 4. Decernentes praesentes litteras validas, firmas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac ab omnibus et singulis, quos illae concernunt¹ quomodolibet in futurum, inviolabiliter et inconcusse observari,

Clausula sublata.

§ 5. Sicque per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, iudicari et definiiri debere, ac irritum et inane, si quid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Executores deputati.

§ 6. Quocirca venerabilibus fratribus archiepiscopis, episcopis et aliis locorum Ordinariis dicti regni per praesentes committimus et mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum, per se, vel alium, seu alios, praesentes litteras et in eis contenta quaecumque, ubi et quando opus fuerit, ac quoties pro parte primodictorum fratrum Eremitarum fuerint requisiti, solemniter publicantes, eisque in praemissis efficacis defensionis praesidio assistentes, faciant auctoritate nostrâ illos praemissorum omnium et singulorum commodo

¹ Supple aut concernent (R. T.).

et effectu frui et gaudere, illaque ab omnibus ad quos spectat et in futurum spectabit, inviolabiliter observari, et debitae executioni demandari, non permittentes illos desuper a quoquam, quavis auctoritate, quomodolibet, indebite molestari,

Contraventionibus poenas imponit.

§ 7. Contradictores quomodolibet et rebelles, praemissisque non parentes, per sententias, censuras et poenas ecclesiasticas, aliaque opportuna iuris et facti remedia, appellatione postpositâ, compescendo, legitimisque super his habendis servatis processibus, censuras et poenas ipsas etiam iteratis vicibus aggravando, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

Contraria tollit.

§ 8. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon primodicti Ordinis, ipsiusque congregationis Galliae eorumdem fratrum Discalceatorum, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel aliâ quavis firmitate roboratis, statutis et consuetudinibus, et praedictis constitutionibus novissimis, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis dictae congregationi, illiusque superioribus et personis, ac quibusvis aliis, sub quibuscumque verborum tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis, aliisque efficacioribus et insolitis clausulis, necnon irritantibus et aliis decretis, in genere vel in specie, ac aliâs in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro sufficienti illorum derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum omnium et singulorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris,

specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Transumptis credi iubet.

§ 9. Volumus autem, quod praesentium transumptis, etiam impressis, manualicuius notarii publici subscriptis, ac sigillo personae in dignitate ecclesiasticâ constitutae munitis, eadem prorsus fides ubique adhibeatur, quae praesentibus ipsis adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxv aprilis MDCXLVII, pontificatus nostri anno III.

Dat. die 25 aprilis 1647, pontif. anno III.

LXXXIII.

Declaratio Sanctissimi, quod collegium Hibernorum de Urbe, a bonae memoriae cardinalis Ludovisio fundatum et dotatum, sit de iure patronatus excellentissimi domini principis Ludovisii eiusque descendantium, cum diversis indultis¹.

Innocentius Papa X,
ad perpetuam rei memoriam.

Prooemium.

Inscrutabilis divinae providentiae altitudo, a qua bona opera cuncta procedunt, ea fidelium suorum animis quandoque suggerit, quae ad collegiorum institutionem, ac pauperum studiis litterarum incumbere volentium manutentionem noscuntur pertinere: unde nos, quibus ab eadem providentiâ militantis Ecclesiae regimen est commissum, ipsorum fidelium, praesertim S. R. E. cardinalium pias voluntates ad id tendentes, ut votivos sortiantur effectus, apostolici favoris suffragio libenter prosequimur, ac desuper officii nostri partes interponimus, prout conspicimus in Domino salubriter expedire.

Motiva huius declarationis.

§ 1. Cum itaque, sicut accepimus, bonae memoriae Ludovicus S. R. E. cardi-

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

nalis Ludovisius nuncupatus, pro egregiâ suâ in Deum pietate et in proximum charitate, ut iuvenes catholici, ex regno Hiberniae, inter ceteras orbis provincias olim orthodoxae religionis cultu sincerâque erga Romanos Pontifices et hanc S. Sedem obedientiâ in primis conspicuo, nunc¹ autem (proh dolor!) haereticâ labe partim infecto, Romam tamquam ad communem christianorum matrem, patriâ, parentibus, bonisque relictis, auxilii et instructionis causâ confugientes, honeste recipi et sustentari, ac humanis divinisque litteris probe instrui possent, ut pietate, doctrinâ, moribusque catholicis imbuti, in patriam, ad conterraneos suos in viam salutis, a qua diaboli seductione misere aberrant verbo et exemplo reducidos, revertantur, unum collegium pro alendis iuvenibus Hibernis huiusmodi in Urbe praefatâ ex propriis suis bonis et facultatibus fundaverit et abunde dotaverit: nos, felici eiusdem collegii statui, illiusque alumnorum gubernio et directioni, quantum cum Domino possumus, consulere, ac dilectum filium nobilem virum Nicolaum Ludovisium principem Plumbini et Venusini, dilectae in Christo filiae nobilis mulieris Constantiae Pamphiliae nostrae secundum carnem ex fratre germano nepotis coniugem, praefati Ludovici cardinalis fratrem germanum et haeredem universalem, eximiorum eius in nos et Sedem praedictam meritorum intuitu, specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, motu pro-

¹ Perperam edit. Main. legit non pro nunc (R. T.).

prio, et ex certâ scientiâ maturâque deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, idem collegium, a dicto Ludovico cardinale fundatum et dotatum, ut praemittitur¹, esse et perpetuo fore de iure patronatus praescripti Nicolai principis, eiusque descendendum per lineam masculinam de primogenito in primogenitum, seu illum qui iura² primogeniturae huiusmodi successerit, et, in defectum lineae masculinae, descendendum eiusdem Nicolai principis per lineam femininam, eaque etiam deficiente, suorum haeredum et successorum quorumcumque; ac ius patronatus huiusmodi illis ex primaevâ, integrâ et omnimodâ fundatione et dotatione de bonis haereditariis dicti Ludovici cardinalis mere patrimonialibus factâ competere (ita ut ad ipsum Nicolaum principem et alios praedictos, servato ordine supra expresso, tamquam veros et indubitatos patronos eiusdem collegii ius nominandi omnes et singulos alumnos, qualitatibus infrascriptis praedictos, qui a pro tempore existente rectore dicti collegii sine ullâ tergiversatione admitti et recipi omnino debeant, privative quoad quosvis alios quocumque iure suffultos spectet et pertineat) tenore praesentium decernimus et declaramus, et, quatenus opus foret, eidem Nicolao principi et aliis praedictis ius patronatus et nominandi alumnos huiusmodi reservamus; hortamurque in Domino ipsum Nicolaum principem, et eius descendentes et successores praedictos, quatenus in eam curam sedulo incumbant, ut voluntas dicti Ludovici cardinalis hac in re quam exactissime servetur, ipsique in eventum gravis scandalii possint a dicto collegio dimittere et amovere illos alumnos, qui scandalo huiusmodi causam praebuerint; curent insuper ut in eodem collegio tot alumni

¹ Male edit. Main. legit *permittitur* (R. T.).

² Videretur legendum *iuri* (R. T.).

manuteneantur, quot ex dote per dictum Ludovicum assignatâ honeste educari poterunt. Porro omnes et singulos alumnos in dictum collegium pro tempore recipiendos sequentibus qualitatibus praedictos esse et infrascripta requisita habere volumus, videlicet, ut ex dicto regno Hiberniae a parentibus catholicis et ex legitimo matrimonio nati, bonaque conditionis et famae sint, fidem authenticam baptismi ab eis suscepti deferant, catholicaeque fidei, in quâ nati sunt, cultores semper extiterint, curam animarum non habeant, mente et corpore sani, linguâ expediti, facie decori, et ingenio ad philosophiâ et theologiae studia apto¹ existant, neque monachi, neque religiosi, minusque apostatae fuerint, aetatem sexdecim annorum excedant, humaniorum litterarum et grammaticae studiis incubuerint;

§ 2. Praeterea ut in dicto collegio theologiae et philosophiâ ac graecis hebraicisque litteris pro uniuscuiusque captu dent operam, necnon in devotione et pietate, cantibusque et caeremoniis ecclesiasticis, prout melius ipsi rectori visum fuerit, se exerceant, teneantur quoque praestare singuli in eorum collegium praedictum admissione iuramentum de perseverando in vitâ ecclesiasticâ, seque, finitis studiis, ac etiam ante illorum finem si ita suis superioribus videbitur, in patriam prompto alacrique animo redituros, ut inibi procurandae animarum saluti sedulo vacent, quodque sacros et presbyteratus ordines suscipiant quandocumque a suis superioribus iussi fuerint, victu item communi sibi a dicto collegio ministrando, necnon formâ et qualitate vestium sibi praescribendâ alumni praedicti omnino contenti esse debeant, regulasque seu constitutiones et ordinationes eiusdem collegii adamussim observent, se-

¹ Forsan legendum *apti* (R. T.).

Quod debeant de vitâ ecclesiastica servanda iuramentum facere.

que illarum interpretationi a superioribus faciendae submittant et conforment; omnem vero pecuniam, quam secum in suâ ad collegium huiusmodi receptione adferent, teneantur deponere penes oeconomum dicti collegii, ut, cum eos in patriam reverti contigerit, ipsis pro viatico ac vestibus inserviat¹, nec in alios usus illam convertere possint.

Item collegium ab omni iudicio externo liberat.

§ 3. Insuper ipsum collegium, ac illius pro tempore existentes alumnos, oeconomos, officiales et ministros, ac personas eorumque res et bona, mobilia et immobilia, praesentia et futura, cuiuscumque quantitatis, qualitatis, generis et speciei existentia, ab omni et quacumque nunc et pro tempore existentium dictae Urbis gubernatoris, senatoris, conservatorum, reformatorem, rectoris, universitatis studii generalis eiusdem Urbis, Ordinariorum locorum, ac nostri et Romani Pontificis pro tempore existentis in eadem Urbe et illius districtu vicarii in spiritualibus generalis, necnon causarum curiae camerae apostolicae generalis auditoris, et quorumcumque nostrorum et Sedis Apostolicae legatorum ac vicelegatorum, necnon quarumcumque aliarum personarum ubilibet constitutarum, quavis auctoritate et potestate ac dignitate, tam ecclesiasticâ quam mundanâ, etiam cardinalatus, fungentium, et tribunalium quorumlibet visitatione, correctione, iurisdictione, dominio, superioritate et potestate perpetuo eximimus et liberamus, et sub nostrâ et pro tempore existentis Romani Pontificis protectione suscipimus, eidemque Sedi immediate subiicimus.

Quod alumni possint ad sacros ordines promoveri.

§ 4. Praeterea omnibus et singulis alumnos pro tempore existentibus collegii huiusmodi, ut etiam absque litteris dimissorialibus suorum Ordinariorum, sed cum solis rectoris eiusdem collegii testimonia-

¹ Legerem *inserviat* (R. T.).

² Edit. Main. legit *covertere* (R. T.).

libus litteris de eorum vitâ, moribus et idoneitate, etiam absque titulo beneficii ecclesiastici vel patrimonii, a quocumque quem maluerint catholico antistite gratiam et communionem Sedis Apostolicae habente in suâ dioecesi residentes, vel in alienâ de dioecesani loci licentiâ pontificalia exercentis, clericali caractere insigniri, ac ad quatuor minores, etiam unico festivo, vel feriato, necnon ad sacros subdiaconatus, diaconatus et presbyteratus ordines tribus dominicis, seu aliis festivis, continuis vel interpolatis, diebus, etiam extra tempora ad id a iure statuta, ac non servatis interstitiis a sacro Concilio Tridentino designatis, annique curriculo non expectato, etiamsi, antequam de uno ad alium ordinem promoveantur, in primo quoque suscepto ordine se non exercuerint, dummodo sint aetatis legitima, nullumque aliud eis canonicum obstet impedimentum, servatisque aliis servandis, promoveri, et promoti in susceptis sic per eos ordinibus huiusmodi, etiam in altaris ministerio, ministrare libere et licite possint et valeant; demum eisdem alumnos vere poenitentibus et confessis et sacrâ communionem refectis in die eorum ingressus in praedictum collegium, necnon in articulo mortis constitutis, si pariter vere poenitentes et confessi ac sacrâ communionem refecti, vel saltem contriti, nomen Iesu ore, si potuerint, sin minus corde devote invocaverint, plenariam omnium peccatorum suorum indulgentiam et remissionem misericorditer in Domino concedimus.

§ 5. Utque in paschate, praeviâ sacramentali confessione, sanctissimum Eucharistiae sacramentum in capellâ dicti collegii sumendo, praeceptoque¹ Ecclesiae satisfaciant indulgemus.

§ 6. Decernentes praesentes litteras, omniaque et singula in eis contenta, etiam

¹ Lege *praecepto* (R. T.).

Clausulae praeservatae.

ex eo quod quicumque in praemissis, seu eorum aliquo, interesse habentes, seu habere quomodolibet praetendentes, eis nullatenus consenserint, nec ad ea vocati et auditi, minusque causae, propter quas eadem praesentes emanarunt, adductae, verificatae, seu alias sufficienter, aut etiam nullatenus iustificatae fuerint, nullo unquam tempore de subreptionis, obreptionis, nullitatis, aut invaliditatis vitio, seu intentionis nostrae, aut alio quovis defectu, etiam quantumvis magno, inexcogitato et substantiali, sive etiam ex eo quod in praemissis, seu eorum aliquo, solemnitates et quaevis alia servanda et adimplenda servata et adimpleta non fuerint, aut ex quovis alio capite, a iure vel facto, aut statuto, vel consuetudine aliqua resultante, aut quocumque alio colore, etiam in corpore iuris clauso, seu occasione vel causa, etiam quantumvis iusta, rationabili et privilegiata, etiam tali quae ad effectum validitatis praemissorum necessario exprimenda foret, aut quod de voluntate nostra huiusmodi et aliis superius expressis seu relatis nihil ullibi apparet seu aliter probari posset, notari, impugnari, invalidari, retractari, seu etiam suspendi, restringi, limitari, in ius vel controversiam revocari, aut ad terminos iuris reduci, vel adversus illas restitutionis in integrum, aperiitionis oris, reductionis ad viam et terminos iuris, aut aliud quodcumque iuris, facti, gratiae vel iustitiae remedium impetrari, seu etiam motu simili, ac etiam consistorialiter et alias quomodolibet concedi, aut sic impetrato vel concessio quempiam uti seu se iuvare in iudicio vel extra posse, neque ipsas praesentes sub quibusvis similibus vel dissimilibus gratiarum revocationibus, suspensionibus, limitationibus, modificationibus, derogationibus, aut aliis contrariis dispositionibus, pro tempore, etiam per nos et successores nostros Ro-

manos Pontifices, Sedemque praedictam, etiam motu pari, ac etiam consistorialiter, et alias quomodolibet faciendis, comprehendendi vel comprehensas censi, sed semper ab illis exceptas esse et fore, et quoties illae emanabunt, toties in pristinum et validissimum statum restitutas, repositas et plenarie reintegratas, ac de novo etiam sub posteriori data per dictum Nicolaum principem, eiusque descendentes, ac haeredes et successores, necnon rectorem, alumnos, oeconomos, aliosque ministros dicti collegii pro tempore existentes quodcumque eligenda concessas, perpetuoque validas, firmas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac per omnes et singulos, ad quos spectat et quomodolibet spectabit in futurum, inviolabiliter observari,

§ 7. Sicque et non aliter in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos et nuncios, et alios quavis auctoritate et potestate fungentes, nunc et pro tempore existentes, in quavis causa et instantia, sublata eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 8. Non obstantibus, quatenus in aliquo adversetur, praedicti Ludovici cardinalis etiam ultima voluntate, ac quibusvis apostolicis, et in universalibus provincialibusque et synodalibus conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, et, quatenus opus sit, nostra et cancellariae apostolicae regula de non tollendo iure quaesito, necnon felicitis recordationis Pii Papae IV praedecessoris nostri de gratiis interesse ca-

Sic iudicatur.

Contraria tollit.

LXXXIV.

Breve pro religione sancti Basilii magni super convocatione vocalium ad capitulum generale et electione assistentium.

Innocentius Papa X,
ad perpetuam rei memoriam.

Cum, sicut pro parte dilectorum filiorum monachorum Ordinis sancti Basilii nobis nuper expositum fuit, in congregatione nonnullorum Romanae curiae praetorum, alias per nos pro reformatione constitutionum eiusdem Ordinis deputata, inter alia capitula stabilitum fuerit decretum tenoris sequentis, videlicet,

§ 1. « De cetero ius non habeant accedendi ad capitulum generale Ordinis sancti Basilii, aut in eo suffragium ferendi, superiores prioratum, nec magistri, nec illi quos appellant monasteriorum vocales, seu conventuales, sed personaliter accedere possint et debeant ac in electione abbatis generalis ceterisque actibus capitularibus vocem activam habere infrascripti dumtaxat, videlicet, abbas generalis, visitator provincialis et definitor unus pro qualibet provincia, procurator Ordinis, abbates seu priores cuiusque monasterii actu administrationem habentes, consultor, ac secretarius abbatis generalis; pro Terdonensi vero provincia tres definitores laici, praeter visitatorem provincialem et abbates; in capitulis vero generalibus, deinceps celebrandis post primum proxime futurum, habebunt etiam similem vocem duo assistentes abbatis generalis in quolibet generali capitulo eligendi, unus scilicet ex provinciis Italiae, alter ex provinciis Hispaniarum, qui in negotiis religionis votum consultivum habebunt, eisque a suis provinciis sumptus necessarii suppeditari debebunt; quod si aliquis ex abbatibus legitimo detineatur impedimento, quominus ad capitulum per

merae apostolicae concernentibus in eadem camera praesentandis et registrandis, necnon Urbis praedictae, et quibusvis aliis, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia rohoratis, statutis et consuetudinibus, etiam immemorabilibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis eidem Urbi illiusque studio, necnon vicario, gubernatori, senatori, conservatoribus, reformatibus, rectori, Ordinariis, ac iudicibus praedictis, et quibusvis aliis, etiam speciali expressione dignis, etiam eiusdem S. R. E. cardinalibus, sub quibuscumque verborum tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis et insolitis clausulis, irritantibusque et aliis decretis, in genere vel in specie, etiam motu, scientia, deliberatione et potestatis plenitudine similibus, etiam consistorialiter, et alias quomodolibet in contrarium praemissorum concessis, approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum insererentur, praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxii maii MDCXLVII, pontificatus nostri anno III.

Dat. die 22 maii 1647, pontif. anno III.

Supplicatio.

Decretum capituli generalis.